

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JANUÁR 20.
VIII. évfolyam, 18. szám.

Péntek

Anglia és Franciaország egyelőre semlegesek maradnak a spanyol kérdésben A szoros német-olasz-magyar együtt- működés a középeurópai béke fő- zálaga - Elutasította a francia kamara hadügyi bizott- sága a kommunista párt beavatkozási javaslatát - A Nép- szövetség tiltakozása a polgári lakosok bombázása ellen

Európa békéjét újabb komolynak ígérkező bonyodalom veszélyezteti és pedig a benemavatkozási elv esetleges feladása. Legalább is ezt célozza a brit munkás- és a francia szociáldemokrata és kommunista pártok magatartása. Nevezettek elkötelezetteknek érzik magukat arra, hogy a valenciai kormány mellett sikra szálljanak és nyíltan segítsék a demokrácia védelmének ügyében. Nem valószínű, hogy tervük sikerül, mert a brit és a francia kormányok miniszter-, illetve államtanácsa egyelőre a szigorú semlegesség betartását határozta el, de a parlamenti rendszerrel kormányzott államokban aligha lehet valamit biztosra jósolni. Ezt érzi az olasz sajtó is, amely nyilván sugalmazottan már most kijelenti, hogy beavatkozás esetén otthagya a londoni konferenciát és igyekezni fog megakadályozni a Franco-ellenes fellépés sikerét. Ez az a pont, amelyet nyugodtan és határozottan veszélyesnek lehet nevezni. Figyelemreméltó események még Csáky magyar külügyminiszter nyilatkozata, a német hivatalos jelentés és a nemzeti szocialista lapvélemények, amelyek a magyar külpolitikus teljes sikeréről számolnak be. Csak azt hallgatja el mindegyik, hogy miben is állanak a sikerek, mert a kölcsönös gazdasági engedmények bizonyára nem merítették ki teljesen a két-napos programot, különösen azok után nem, hogy Csáky a gazdasági szakértőkkel még szót sem váltott. Végül fel kell említeni azt a sajátos körülményt, hogy Nagybritanniában még mindig teljes tájékozatlanság uralkodik a megismétlődő bombamerényletek ügyében, ami vagy azt jelenti, hogy a merénylők tényleg ügyesen el tudják rejteni nyomait, vagy azt, hogy a hatóság tisztában van a dolgokkal, amelyek azonban olyan nagy horderejűek, hogy jobbnak vélik egyelőre nem szellőztetni.

ÁLLANDÓSULT IZGALOM LONDONBAN A BOMBA- MERÉNYLETEK MIATT

(LONDON.) (Reuter.) Rendkívül izgalmas légkörben tartotta meg heti rendes ülését a brit minisztertanács. A megbeszélések két és félórán át tartottak és felölelték az összes időközi kormányzati, valamint a külpolitikai helyzetet. Ez utóbbit illetőleg úgy tudják, hogy Chamberlain részletesen beszámolt Mussolinivel lefolytatott megbeszéléseiről és változa a jelenlegi helyzetet. Később Halifax lord ismertette a genfi népszövetségi tanácsülésen lezajlott tárgyalásokat és a spanyol kér-

dést, amelyre nézve a kormány újv határozott, hogy kitar a benemavatkozás elve mellett.

A tanácskozás alkalmával az uccákon a középületek előtt zajos tüntetések voltak, amelyeket a munkáspárt és a kommunisták rendeztek meg abból a célból, hogy a kabinetet a spanyol kérdésben Valencia mellett beavatkozásra bírják. A rendőrség nagy apparátussal igyekezett a rendet helyreállítani. Riadóautók száguldottak be a várost, de ezeknek szírenejelzése még idegesebbé tették az amugy is felzaklatott főváros lakosságát, amely attól tart, hogy a vidéken és London periferiáin elkezdődött robbantási akció magára a városra is ki fog terjedni. Legalább is erre a tervre vall az a tény, hogy a hatóságok több fiatalembert tartóztattak le, akiknél veszedelmes rob-

bantóanyagokat és ir sinnfeinista röpiratokat találtak. Az is nagyon nyugtalanító, hogy a hatóságok bár Manchesterben eddig 7 embert tartóztattak le, még mindig nem tudtak a merénylők nyomára akadni és a merényletek igazi okát sem tudták pontosan megállapítani. Ezzel szemben az akció nem szűnt meg mert tegnap Birminghamban robbantottak fel a magasfeszültségű áramvezetékek egész sorát.

Az ucca izgalma, amint beavatottak közlik, átragadt a minisztertanács részvevőkre is, olyannyira, hogy a világháboru befejezése óta még nem volt olyan hangulatu minisztertanács, mint a tegnapi.

UJABB ROBBANTÁSI KISÉRLET

(LONDON.) Keddről szerdára virradó éjszaka Barton városkában dinamittal és gelinittal megtöltött bőröndöt

Életbelépett

a magyarságnak a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való testületi belépéséről a megállapodás

Vegeyes lakosságu helyeken külön magyar alosztályokat létesítenek — Kulturális, gazdasági és szociális célokra külön szervezetet is létesíthet a romániai magyarság

(BUCURESTI.) Azoknak a tárgyalásoknak az eredményeként, amelyeket dr. Dragomir Silviu kisebbségi főkörmánybiztos a romániai magyarság képviselőivel lefolytatott, Armand Calinescu belügyminiszter végleges megállapodást létesített a romániai magyar kisebbségnek a „Nemzeti Ujjászületés Frontjába való bekapcsolására vonatkozólag. A tárgyalások befejezése után január 17-én a következő egyezményt írták alá:

Tekintettel a „Nemzeti Ujjászületés Frontjának“ létesítésére, valamint a kisebbségekre vonatkozó 1938. augusztus 4-én megjelent törvényrendeletre, a következőkben állapotunk meg:

- 1.) A román állampolgárságu magyarok testületileg bekapcsolódnak a „Nemzeti Ujjászületés Frontjába“. A vegeyeslakosságu falvakban és községekben külön magyar alosztályt létesítenek. Ezek az alosztályok tíz taggal képviselhetik magukat a Legfőbb Nemzeti Ta-

nácsban és egy taggal az igazgató-ságban. A titkársági szervezetekbe a megfelelő számarányban magyarokat is neveznek ki.

- 2.) A román állampolgárságu magyarok összes szakmai szervezeteit testületileg besorozzák a jelenlegi és a jövőben erre a kérdésre vonatkozó törvényekben előírt szakmai szervekbe, biztosítva számukra megfelelő képviseletet a vezetőségben.

- 3.) A politikai megnyilatkozásokon kívül, amelyeknek helye a „Nemzeti Ujjászületés Frontja“, a román állampolgárságu magyarok külön kulturális, gazdasági és szociális célu szervezeteket létesíthetnek.

A megállapodást a kormány képviselőjében Armand Calinescu belügyminiszter, a romániai magyarság képviselőjében pedig gróf Bánffy Miklós, dr. Szász Pál és dr. gr. Bethlen György írták alá.

találtak az egyik villamosmű közelében. Szerencsére a veszedelmes szerekkel megtöltött bőrönd nem robbant fel, mert a villamosüzem gépésze kivette a pokolgépből az óraszerkezetet. A hatóságok megállapították, hogy a bombákat, amelyekkel az utóbbi napokban sorozatos robbantásokat akartak elkövetni, Londonban gyártották.

LETARTÓZTATÁSOK

(LONDON.) A Scotland Yard detektívjei megfeszített munkával végzik a kutatást a bombamerényletek ügyében. A manchesteri rendőrség hivatalos jelentést adott ki, amely szerint letartóztatott 7 személyt, akik bűnrészesei a sorozatos bombamerényleteknek és akiket az államügyon ellen elkövetett bűncselekménnyel vádolnak.

A Rador jelentése szerint a Manchesterben letartóztatott 7 egyént, akiket a bombamerényletek elkövetésével vádolnak, már át is szállították a rendőrségről a törvényszékre és ügyükben 3 napon belül ítéletet hoznak. A letartóztatottaknál dinamitot, puskaport, gelinitrudakat és paraffinnal összekevert cukorport találtak. A rendőrség hivatalos jelentése szerint a letartóztatottak lakásán végzett házkutatás alkalmával rendkívül súlyos bizonyítékokat találtak. A letartóztatottak egyelőre tagadják, hogy bármilyen szerepük is lett volna a legutóbbi három nap alatt elkövetett robbantásokban. London északnyugati kerületében még további három egyént tartóztattak le, akiket szintén azzal vádolnak, hogy részesei a bombamerényleteknek. A letartóztatottak valamennyien irek.

IR MINISZTERANÁCS

(DUBLIN.) Az ir minisztertanács tegnap behatóan foglalkozott a legutóbbi angliai bombamerényletek ügyével. Nem kétséges ha beigazolást nyer, hogy a merényleteket az ir kékingesek tagjai követték el, De Valera és a kormány tagjai rosszalásukat fogják kifejezni és élesen elítélik a sorozatos bombamerényleteket.

MÉG HÁROM POKOLGÉPET TALÁLTAK

(LONDON.) Birmingham mellett a Frakkley villamosművek közelében újabb három fel nem robbant bombát találtak. A bombáknak óraszerkezetük volt, amelyek azonban nem működtek. Az angol hatóságok fokozott elővigyázatossági és védelmi intézkedéseket tettek a westminsteri katedrális őrzésére, nehogy a nagy műértékkel bíró templom ellen bombamerényletet kísérelhessenek meg. A templomba senki sem léphet be, aki csomagot tart a kezében.

BEAVATKOZÁST AKAR KIERŐSZAKOLNI A BRIT ÉS FRANCIA BALOLDAL

(LONDON.) (Reuter.) Mint tudvalevő, Juan Negrin miniszterelnök, a spanyol köztársasági kormány feje, segélykérő táviratokat küldött Attlee őrnagynak és Greenwood ezredesnek, az angol munkáspárt vezéreinek, továbbá Leon Blumnak és Pierre Cotnak, a francia baloldal vezetőinek, hogy azonnali segítséget küldjenek, ellenkező esetben a spanyol népfrent elveszett. E táviratok nagyszabásu akcióra készítették a munkásszervezeteket. Londonban Attlee őrnagy azonnali tanácskozásra hívta

össze a Labour Party intézőbizottságát, amely úgy határozott, hogy fel kell szólítani Chamberlain miniszterelnököt az azonnali beavatkozásra és össze kell hívni az újvi szabadságát töltő alsóházat. A határozat értelmében Attlee őrnagy levelet intézett Chamberlain miniszterelnökhöz. Beavatottak véleménye szerint valószínűtlen, hogy a parlament összehívják és hogy a kormány beavatkozik a spanyol polgárháborúba, ami egyértékű lenne a benemavatkozási elv sutbavetésével. Sokkal valószínűbbnek látszik, hogy a kabinet hűen tegnapi minisztertanácsi határozatához, továbbra is megőrzi semlegességét. Párisban viszont Leon Blum készül a beavatkozást kisüregtetni a mai kamarai ülésen, amelyen minden bizonnyal szóba kerül majd a bizalom kérdése is. Blum akcióját nagyszabású sajtópropaganda és röpiratosztogatás vezette be. Páris utcáin tegnap beavatkozást sürgető plakátok jelentek meg, amelyek hangsúlyozták, hogy Valencia sorsa a demokrácia sorsa is, mert, amely ha elesik, úgy számolni lehet a totális rendszerű államok tulsulyával és a francia birodalom legnagyobb veszélyével. A felhívás azzal végződik, hogy azonnal meg kell nyitni a határokat, mert ha Katalánia Franco birtokába kerül, úgy Franciaország teljesen kikapcsolódik az ibériai félszigetről, ami kimondhatatlan gazdasági hátrányokat jelent.

A FRANCIA ÁLLAMTANÁCS A SEMLEGESSÉG MELLETT

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun államfő elnöklétével tegnap államtanács volt, amelyen Bonnet külügyminiszter beszámolt a spanyolországi helyzetről, továbbá válaszolt a Leon Blumnak ma adandó válasz lényegét, amelyet az államtanács elfogadott. Beavatottak szerint

a kormány kitart a benemavatkozás elve mellett, már csak azért is, mert hiszen éppen Páris volt az, amely a benemavatkozás gondolatát annak idején felvetette. Ellenben mérlegelni fogja a gyarmati helyzetet és biztosítani kívánja a Földközi-tengeri utak szabadságát. Ez utóbbira vonatkozólag az a vélemény, hogy Páris biztos garanciákat követel Franco tábornoktól arra az esetre ha a végleges hadüzenet kivívja

A FRANCIA HADÜGYI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE

(PÁRIS.) A kamara hadügyi bizottsága nagy szótöbbséggel elutasította a kommunista párt részéről benyújtott azt a javaslatot, hogy Franciaország nyissa meg határait Spanyolország felé és fegyverrel, valamint lőszerrel támogassa a köztársasági spanyol csapatokat.

FENYEGET AZ OLASZ SAJTÓ

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó a francia baloldali beavatkozási tervvel kapcsolatban azt írja, hogy a fasiszta kormány hidegvérrel nézi a fejleményeket és mindaddig semmit sem tesz, ameddig a beavatkozási elvet meg nem sértik.

Abban az esetben azonban, ha erre sor kerülne — írja a Stampa — a fasiszta Itália egy emberként fogja követelni, hogy a kormány lépjen ki a benemavatkozási konferenciából és mindent kövessen el oly irányban, hogy Francot győzelmének kivívásában idegen haderők meg ne akadályozhassák.

Hasonlóképpen ír a Giornale d'Italia is, amely vezércikkben foglalkozik a kérdéssel és alig tartja hihetőnek, hogy a felelős kormányok megkockáztatnák azt a lépést, amely feltétlenül európai háborúra vezetne.

ÉRDEKES INDITVÁNY A FRANCIA KAMARÁBAN

(PÁRIS.) (Havas.) A kamara gyarmati képviselőinek csoportja érdekes indítványt nyújtott be a parlamentbe. E szerint hozzanak törvényt, amely kimondja, hogy

a gyarmatok részeseivé válnak az anyaországnak és mint ilyenek, egy államnak tekintendők. Továbbá, hogy ennek az impériumnak határait megmáshíthatatlanok, szentek és

sérthetetlenek, végül, hogy az államfő címe többé ne a „francia köztársaság elnöke”, hanem a „francia impérium elnöke” legyen. Az érdekeltek nagy érdeklődéssel néznek az indítvány sorsa elé.

HAZAUTAZOTT CSÁKY MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER (BERLIN.) (DNB.)

Csáky gróf magyar külügyminiszter tegnap délelőtt hagyta el a német fővárost. Bucsuztatására a hatóságok S. S. alakulat századot vezényeltek ki. Megjelentek az elutazásnál Ribbentrop külügyminiszter, Rust, Funk, Frick, Frank miniszterek, Dietrich sajtófőnök, Attolico olasz nagykövet, Sztójai Döme magyar követ a követség tisztikarával, továbbá nagyszámu közönség. A két külügyminiszter a vonat elindulása előtt még sokáig igen szívélyesen elbeszélgetett egymással. A vonat a Himnusz és a Rákóczi induló hangjai mellett gördült ki a pályaudvarról, amely zászlódiszt öltött. Elutazása előtt gróf Csáky nyilatkozott:

— Igen nagy örömet jelent számomra — mondotta — az a tény, hogy megbeszélést folytathattam a baráti német nemzet vezetőivel. Ez annál is kellemesebb volt, mert e pillanatban teljesen felhőtlen légkör uralkodik és ezért az eredmény nem is lehetett más, mint kedvező. Megállapítottuk, hogy a kapcsolatok további kiépítése feltétlenül hasznos úgy a két államra, mint az általános békére nézve. Annál szomorubb, hogy a sajtó bizonyos szervei állandóan zavart akarnak kelteni valahányszor valamelyik felelős magyar államférfi utra kel. A cél világos, megijeszteni a világot és burkoltan, de határozottan háborus érzést kelteni a szomszédokban, akikkel Magyarország

Danzig ügye a Népszövetség előtt

(GENF.) A Népszövetség tanácsának három tagu bizottsági ülésén, amely Danzig kérdését vitatja meg, Lengyelország képviselője kijelentette, hogy Lengyelország a maga részéről kivonul a Népszövetségből, ha Burckhardt, Danzig főkormányzóját visszahívják. Franciaország és Anglia a kormányzó további megbízatása mellett, Svédország viszont a kormányzó visszahívása mellett szavazott. Valószínűnek tartják, hogy a főkormányzót nem hívják vissza, hanem továbbra is megbízást adnak tiszttségének betöltésére.

A SPANYOL KÉRDÉS

(GENF.) A Népszövetség tegnapi ülésén tárgyalás alá vették annak a vizsgálatnak az eredményét, amely a spanyolországi polgári lakosság ellen intézett sorozatos bombatámadásokról számolt be. A köztársasági Spanyolország képviselője, Del Vayo kijelentette, hogy a légi támadást a német és az olasz repülőök szándékosan hajtották végre a védtelen polgári lakosság ellen. Suritz, az orosz szovjet képviselője kijelentette, hogy a Népszövetségnek mindaddig, amíg fennáll, küzdenie kell a nemzetközi jogok tisztelben-

őszintén óhajtja a jóviszonyt. Csáky gróf utjával kapcsolatban a következő német hivatalos jelentést adták ki:

Csáky István gróf, magyar külügyminiszter kétnapi itt tartózkodás után elhagyta Berlint. A kancellár e hó 16-án fogadta őt hosszú kihallgatáson. Kedden Göring és Hess minisztereket látogatta meg. A magyar külügyminiszternek alkalma volt a vezető politikusokkal kicserélni nézetét és megbeszélhetette a két országot érintő összes problémákat. Megállapítást nyert, hogy a szoros magyar-német együttműködés éppen olyan fontos, mint a magyar-olasz kapcsolat, mert ez a középeurópai béke fő záloga.

Hosszasan foglalkoznak a látogatással a német lapok is. A Berliner Lokalanzeiger így ír:

Csáky megbeszéléseit baráti szellem és kölcsönös megértés hatotta át. A tárgyalások teljes nyíltsággal folytak és ez a nyílt, egyenes világság jellemezett minden megállapodást, amelyet tervebe vettek. Magyarország külpolitikája eddig az olasz-magyar barátságon épült fel, de 1933. óta csatlakozott ehhez az elgondoláshoz a Harmadik Birodalom. Magyarország külügyminisztere boldog pillanatban jött Berlinbe, mert országát a közel-múltban nagy öröme érte. Mostani politikája még a jövőben is sok örömet fog hozni.

A Berliner Börsenzeitung szerint mindkét állam vezetői tudatában vannak annak, hogy a világháboruban kifejlődött fegyverbarátság szilárd alap, amelyre építeni lehet. Ez volt a vezérfonaluk a megbeszéléseknek is.

tartásáért. A szovjet kormány a maga részéről minden nemzetközi akcióhoz csatlakozik és fentartás nélkül elfogad minden olyan javaslatot, amely a védtelen polgári lakosságot sikeresen óvhatja meg a megismétlődő támadásoktól.

A BÉLYEI VADÁSZAT

(TRIESTE.) (Stefani.) Ciano gróf külügyminiszter a bélyei vadászatra ment két órát töltött Triesteben, majd tovább folytatta utját Jugoszlávia felé. Ciano péntek estig marad a bélyei uradalmi birtokon és Sztójadinovicsnak kivüle nem lesz más külföldi vendége. Pénteken este Belgrádba utazik, ahol másnap estig marad. Szombaton kihallgatáson jelenik meg Pál régensherceg előtt, aki ebéden látja vendégül. Szombaton és vasárnap alkalma lesz Ciano-nak a jugoszláv vezetőpolitikusokkal megbeszélést folytatni, különös tekintettel arra, hogy a Középeurópát érintő utóbbi események óta ez az első találkozója a szerb államférfiakkal. A belgrádi lapok megjegyzik, hogy ezuttal nem kerül sor új szerződések megkötésére és a látogatásnak nem lesznek politikai szenzációi. Mindössze az általános politikai helyezé-

tet vitatják meg, tekintettel a legutóbbi változásokra.

A SZLOVÁK PARLAMENT ELSŐ ÜLÉSE

(POZSONY.) (Ceteca.) Tegnap tartotta első ülését az ujonnan megalakult, önálló szlovák parlament, amelynek képviselői letették a fogadalmat. Az ülésen megjelent Beran cseh miniszterelnök és Sirovy hadügyminiszter is. Az ülés nagyon nyomasztó légkörben zajlott le, mert kiderült, hogy a költségvetés deficitje jóval meghaladja az előirányozott 700 millió cseh koronát.

CHWALKOWSKZY BERLINBE UTAZIK

(PRÁGA.) (Ceteca.) Chwalkowszky külügyminiszter a hét végén Berlinbe utazik, hogy megbeszéléseket folytatson Ribbentrop német külügyminiszterrel.

EGYRE TART A NEMZETIEK OFFENZÍVÁJA

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzeti csapatok támadási iránya most Tegualada, amely igen fontos stratégiai pont Katalániában. A barcelonai hatóságok elköltöztetése megkezdődött. Megindult a nagyarányú menekülés is, amelynek célja Franciaország. A menekülteket, akik között sok a köztársasági vezető is, a francia hatóságok Perpignanban helyezik el szükségstáborokban.

KEGYETLEN SZIGOR ALKALMAZÁSÁT KÉRI A PRAVDA

(MOSZKVA.) (Tass.) A szovjet felhivatalos Pravda a sztrájkoló munkások ellen a kegyetlen szigor alkalmazását kéri, különben — írja — a sztrájk-kezdés elharapózik és a szovjet elgondolás teljesen csődbe jut.

A VISSZAUTASÍTOTT MEGHÍVÁS

(KAIRÓ.) (Reuter.) Mohamed Mahmud egyiptomi miniszterelnök udvarián, de határozottan visszautasította Chamberlain meghívását a Palesztina-konferenciára.

ÓRIÁSI ÉRDEKLŐDÉS ELŐZI MEG HIRANIMA ÉS ARITA E HÓ 21-IKI BESZÉDÉT

(TOKIÓ.) (Domei.) Hiranima miniszterelnök és Arita külügyminiszter e hó 21-iki rádióbeszédét óriási érdeklődés előzi meg, mert a két államférfi a hírek szerint a nagy nyilvánosság előtt szögezi le végleges álláspontját a kínai konfliktus és az idegen hatalmakkal szembeni további magatartás ügyében. Különösen érdekli a közvéleményt az az Amerikának és a Szovjetnek adandó felelet, amely állítólag igen határozott lesz.

Meghalt Mosjoukine, a híres orosz filmszínész

(PÁRIS.) A néma film nagy csillaga és művésze, Ivan Mosjoukin tegnap a Páristól nem messze levő Corbevoi világlájában meghalt. A nagy művész már hosszabb idő óta betegeskedett, halála így nem volt meglepetés csekély számú barátai részére, akik még visszavonulása után is körülvették. A nagy orosz művész sorsát a hangosfilm pecsételte meg. Mosjoukint ugyanis egyetlen filmvállalat sem tudta alkalmazni erős oroszos kiejtése miatt.

Ivan Mosjoukin a világháború előtt ügyvédi gyakorlatot folytatott Petrogradban, a forradalom után Párisba került, ahol felcsapott filmszínésznek. Legnagyobb sikereit a „Kean”, „Strogoff Mihály” és „Casanova” című néma filmekben aratta.

— Egymillió csomag külföldi gyapot fonal a falusi lakosság részére. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Szövetkezeti intézet egymillió csomag angol és olasz gyapotfonalat rendelt meg. A rendelés azt célozza, hogy elláthassák az ország összes falusi fogyasztási szövetkezeteit a szükséges gyapottal. A gyapotszállítmány első része már meg is érkezett Constantába. Szétosztása a napokban megkezdődik.

— Súlyos beteg Negruzzi tábornok, királyi helytartó. Iasiból jelentik: Negruzzi tábornok, királyi helytartó be tegeése az utóbbi napokban igen súlyosra fordult. Az orvosok aggodnák az idős helytartó életéért.

Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESTESE ÉS TISZTITTASSA A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ CZINK-GYÁRBAN

Nyugalom, béke...

Sajnos, egyre inkább ismeretlenné váló fogalmak. Mit tudja a mostani nemzedék gyermeke, hogy a valóságban mit is jelentett: nyugalomban, békében élni? Honnan is sejtene, hogy volt olyan korszak, amikor az emberek széles rétegei élvezni tudták a nyugalomát, mert viszonylag békében megfértek egymás mellett... Viszonylag, mondjuk, mert hiszen amióta világ a világ: szegénység és gazdagság gyakran igazságtalan ellentétei mindig is fennállottak és végzetesen befolyásolták emberek és osztályok egymáshoz való viszonyát. A jóllakott csak ritkán hitt az éhezőknek. Általában az volt az uralkodó felfogás, hogy a nincstelen ember kizárólag önmagának köszönheti ezernyi buját-baját.

Az események azonban azóta százszor is rációfoltak erre a felfogásra. Ma már tudjuk, hogy rengeteg ember a saját hibáján kívül miképpen juthat a gazdasági leromlás szörnyű lejtőjére. „Szerencsére”, szomorú napjainkban, — legalább egyelőre — a társadalom magasabb szintjén elhelyezkedtek és azok, akiknek egy-egy szavától vagy tollvonásától emberek ezreinek a sorsa függ, nem sokat gondolnak azzal, hogy a leromlott embereket balsorsukért a tetejébe még meg is vádolják. A régebbi években valamennyire érthető volt a bűnbakkeresés e tekintetben. Az akkori általános elv szerint az élethez való jog minden istenteremtését megillette. Akkor azt mondták: aki dolgozni akar, kaphat is munkát. Nem minden esetben volt helytálló ez a mondat. De az igazság kedvéért le kell szögezni, hogy ha adódott munkaalkalom, senkitől sem kértek származási bizonyítványt, mielőtt foglalkoztatták volna. Csak azt nézték: akar-e dolgozni, érti-e a szakmáját és becsületes ember-e?

Ez a három kritérium elegendő volt ahhoz, hogy az adott viszonyok között ki-ki megkereshesse a maga kenyérét, vagy — kalácsát. Hiszen az előző nemzedék gyermeki sokszor hallhatták az unalomig elkoptatott szállóigét: „Kapj kurta, neked is lesz!” Ezzel azt akarták jelezni, hogy mindenki annyit markolhat a lehetőségekből, amennyire ereje, esze és képessége futja. Ez sem volt egészen így, mert az erősebb, a ravaszabb, a tágabb lelkiismeretű ember mindig többet markolt a markolható javakból. No de hát legalább a száraz kenyér nem volt vita tárgya. Aki megdolgozott érte, az nyugodtan és békésen el is fogyasztotta. Ma azonban még viszonylag sem ismerjük a nyugalom és békesség lelket-derítő, szívet megkönyebbitő érzését. Valamint sőt, nyugtalanító bizonytalanságotkeltő nyomás nehezedik világszerte az emberek kedélyére. Nemcsak a szegény emberekére, hanem a vagyonban dúskálókéra is. Mert mit jelent ma a vagyonadta biztonság? Legfeljebb csak átmeneti lehetőségeket. A világ minden tájairól jelentkező szomorú hírek-ből tudjuk, hogy ingó- és ingatlanulajdon csak relative biztosítja az emberek békéjét. Ami ma vagyonnak látszik, holnapra silány, vagy teljesen értéktelen semmiséggé zsugorodhat. A munka lehetősége sem adja meg azt a nyugalomát és békét, amely teljes joggal megilletné a dolgozó, alkotó, teremtő embert.

Ezernyi oka van mindennek. Egyik legperdöntőbb oka valóban az, hogy ember és ember, nép és nép úgy áll egy mással szemben, hogy nem tud bizalommal nézni egyik a másikra. Ez a kutfeje a legtöbb bajnak. Bizalmatlanság, félelem tölti el a lelkeket, az egységeket csak úgy, mint a nemzeteket. Már pedig, ahol nem tud kivirágozni a bizalom melegszerű virága, ott legfeljebb csak gaz, dudva meg mérges bürok terem. A vagyonatlan örökké azért agógódik, hogy kiverik szájából a száraz kenyérét. A gazdagot pedig az idegesíti és tölti el félelemmel, hogy márholnapra elveszitheti földi javait. Sajnos, senki sem gondol arra, hogy talán önmagában keresse a hibát. Mindenki mást okol a maga bajáért. Ilyen lelkiállapot mellett természetesen könnyű dolguk van az uszítóknak és a kon-

Súlyosan elítélték a választási gyilkosság vádlottjait

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári bűnügyi tábla tegnap délután hirdette ki az ítéletet a Ciuleni községi választási gyilkossági ügyben, amelyről tegnap már részletesen beszámoltunk. Criveanu ügyész vádbeszédében súlyos bűntetés kiszabását javasolta. A védelem részéről dr. Ciugudean és dr. Saragea az enyhítő körülmények tekintetbevételét és enyhe ítéletet kérték. A bűn-

ügyi tábla Hodor Petru Ciuleni községi legényt, akit Hodor megölésével és Bara Alexandru ellen elkövetett súlyos testisértséssel vádoltak, négyévi börtönrre ítélte.

Hodor Andrei súlyos testisértsésvétéséért 3 hónapi, Vitisan Teodor, Vitisan Gheorghe és Handra Luca Nicolae bűnrészességéért egy-egy hónapi fegyházbüntetést kaptak.

ÚJ VONATOK

élenkilik az összeköttetést Erdély és Bukovina között a Dorna-Vatra—Kisilva vasútvonalon

(BUCURESTI.) A Dorna Vatra és Ilva Mică (Kisilva) között létesített és nemrég ünnepélyes keretek között felavatott új vasútvonalon a CFR vezérigazgatósága olyan vonatjáratokat iktatott be a forgalomba, amelyek közvetlen összeköttetést biztosítanak Erdély és Bukovina között. Ezek a vonatok a következők: a 407. és 410. számú gyorsvonat Dermanesti—Floreni között, a 408. és 409. számú gyorsvonatok Kolozsvár—Dés, valamint Floreni—Der Dorna Vatra és Kisilva felé.

manesti között, a 4201. és 4206. számú személyvonat Ilva Mică—Dorna Vatra között, a 4205. és 4202. számú személyvonat, továbbá a 4203., 4208., 4207., 4204. számú személyvonatok.

A gyors- és személyvonatokon kívül motorvonatok is élenkilik az ujonnan megnyitott vasútvonal forgalmát. A 4151. számú motorvonat Kolozsvárról kiindulva, a 4172. számú motorvonat pedig Besztercéről nyújt összeköttetést Dorna Vatra és Kisilva felé.

SELECT MOZGO

MA, CSÜTÖRTÖKÜN:

IRENE DUNNE és DOUGLAS FAIRBANKS jr.

kiváló duo szenzációs alkotása:

EGY LÁNY, AKI MER

minden jelenetében szellemes zenés vígjáték, mely mindenütt óriási sikerrel futott. Műsoron kívül hangos hirodó.

400.000 lej kártérítést követel a CFR-től a csucsai vasúti karambol két súlyos sebesültje

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes kártérítési pert tárgyalt tegnap a kolozsvári törvényszék Cojocar—Boca tanácsa. Vlad Iosif vasúti segédfekező a felpereskeresetében elmondja, hogy az emlékezetes csucsai vasúti karambol következtében munkaképtelenné vált. A gyorstehervonaton teljesített szolgálatot. Az összeütközéstől a pályatestre zuhant. Medencecsonttöréssel hetekig feküdt a kórházban. A vasut azonban nem vette fel a sebesültek névjegyzékébe és így kártérítési és nyugdíj jogát nem ismerik el. A sérülés következtében szolgálatát nem tudja ellátni és így családjával a legnagyobb nyomorba került. Kéri, hogy a bíróság a vasutat 200.000 lej kártérítés megfizetésé-

re kötelezze.

A törvényszéki tárgyaláson dr. Szántay ügyvéd bizonyítási eljárás elrendelését kérte. Ezzel szemben a vasut képviselője alaki szempontból kifogásolta a keresetet és annak elutasítását javasolta. A törvényszék azonban döntésében helyet adott a felperes érveinek és elrendelte a bizonyítást.

Hasonló ügyet tárgyalt a törvényszék első tanácsa is. Ebben az esetben a felperes Popa Moise szintén segédfekező, aki a karambolban súlyos bordatörést szenvedett és aki szintén 200.000 lej kártérítést igényelt az államvasutaktól. Ebben az ügyben is bizonyítást rendelt el a törvényszék.

Selhetetlen a gyomor:

Nyolcmillió kiló hust fogyasztott Kolozsvár lakossága az elmúlt évben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsvár lakói híresek arról, hogy jól szeretnek enni, inni. Ezt a hagyományt nem csökentette a gazdasági válság hullámverése sem, mert kimutatható, hogy Erdélyben minden időben átlagban itt volt a legnagyobb élelmiszerfogyasztás. Az emberek itt könnyen kaphatók eszem-iszomra. Ilyenkor messze földön híres különlegességek: rakott káposzta, flekken, borsostokány kerül terítékre. Elsősorban husevőnek számít a kincses város, mert sehol, egyetlen erdélyi városban sem fogyasztanak anynyi hust, mint itt. Pozícióját a legvadabb vegetáriánus és bicserdista láz-

közepett is megtartotta amit igazolnak a kolozsvári vágóhid multévi jelentésének számadatai is.

62.251 állatot mészároltak le a vágóhídon

Ilyen hagyomány mellett csak természetes, hogy Kolozsvárnak legjobban jövedelmező üzeme, a kitünően adminisztrált vágóhid. Az elmúlt évben közel kilencmillió lej, pontosabban 8 millió 875.597 lej folyt be vágatási díjak címén a város pénztárába. Ennek a bevételnek ellenében 62.251 darab állatot vágtak le. A levágott állatok száma így oszlik meg: 257 ökör, 2521 tehén, 83 bivaly, 2722 borjú, 15.389 zo-

kylyhintőknek. A bizalmatlanság légkörében sűrűn megterem a legvadabb bolondgomba is.

Az volna az emberiség legnagyobb jótévéje, aki megint bizalommal tudná eltölteni a bizalmatlanok lelkét. Krisztusi munkát végezne, aki arra az utra-

vezetné az emberiséget, amely a szeretetet, a megértést és az irgalom réve felé vezet. De hol késik ez a nagyerejű Megváltó? Egyelőre — és ki tudja meddig — a gyűlölet harsonái harsognak világszerte.

póborjú, 26.595 sertés, 864 malac, 1940 juh, 11.880 bárány. Körülbelül negyed millió liter állati vér folyt el a vágóhid kövezetén.

A levágott állatok száma visszaesést mutat az előző évi adatokkal szemben. Ennek ellenére kétszáz ezer kilóval több hus került ki a vágóhídról, mert nagyobb állatokat vágtak, mint az előző évben. Összesen nyolcmillió kiló hust emésztett meg Kolozsvár gyomra egy év alatt...

Ezzel azonban még nem teljes Kolozsvár husfogyasztásának statisztikája, mert vidékről is sok hust szállítottak fel, ami szintén a vágóhid közegének ellenőrzése mellett történik. A kimutatás szerint a különböző vidéki városokból 111.451 kiló marhahúst hoztak forgalomba Kolozsváron. Fantasztikus számadat jönne ki ha nyilván tartanók a házilag levágott állatokat is.

Még megtudjuk a vágóhid jelentéséből, hogy a tavaly 218 állatot koboztak el különböző betegségek címén, ezenfelül 4111 darab állati tüdőt is denaturálni kellett.

Egymillió kiló jég, hatmillió köbméter hűtött levegő

A vágóhid jelentése felőle a városi jéggyár multévi működéséről szóló számadatokat is. A jéggyár is szép jövedelmet hozott a városnak, mert az elmúlt évben 862.373 lej bevétel volt. Termelt 80.661 darab 12 és félkilós jégtáblát, ami összesen 1.008.262,5 kilónak felel meg. Igen fontos produktuma a jéggyárnak a hűtött levegő, amelyet a vágóhídon elraktározott húsmeleket eltartására állítanak elő. A tavaly hatmillió köbméter hűtött levegőt produkált a jéggyár, többet, mint az előző évek során.

Ha a városnak minden üzeme ilyen nagyszerűen jövedelmezne, Kolozsvár egy-kettőre kikerülne a pénzügyi nehézségek hinárjából.

Január 31-én visszavonhatatlanul lejár a 250 lejesek becserélési határideje

A pénzügyminisztérium — mint megirtuk — elrendelte a 250 lejes váltópénznek a forgalomból való kivonását. A becserélési határidő a folyó évi január 31-én visszavonhatatlanul lejár és ezt a terminust semmiféle indoklással nem fogják meghosszabbítani. Eddig az időpontig a pénzügyigazgatóságok az adóhivatalok pénztárai minden korlátozás nélkül elfogadják a 250 lejeseket.

Január 31-ike után viszont ezt az ércpénzt csak a Nemzeti Pénzverde (Bucuresti, Str. Fabrica de Chibrituri 30. szám.) váltja be a hivatalos munkanapokon, délelőttönként 11 és 1 óra között. Azokat a 250 lejeseket, amelyekről a becserélés, alkalmával megállapítást nyert, hogy hamisak, elkobozták, illetve megsemmisítik és erről bizonylati jegyzőkönyvet állítanak ki. Azok, akik a fenti határidőig nem tudták a birtokukban levő 250 lejeseket más váltópénzre átcsereálni, postacsomagban beküldhetik a pénzügyminisztérium felé a pénzverde fenti címére és amennyiben a 250 lejesek nem hamisak, az állami pénzverde postautalványon küldi meg az ellenértéket a feladónak.

Kizárják az iskolákból azokat a tanulókat, akik megtagadják szombati napon az írást

(BUKAREST.) Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter jelentést kapott arról, hogy számos iskolában egyes tanulók megtagadták a szombati napon való írást és kézimunkát. A miniszter most újabb körrendeletet intézett az összes középiskolákhoz, amelynek értelmében minden tanulóknak, tekintet nélkül a vallására, kötelessége szigorúan betartani a szombati munkaprogramot, mert ellenkező esetben az iskolából való eltávolítás veszélyének teszik ki magukat.

(h. j.)

KALANDOROK, SZÉLHAMOSOK, BANDITÁK

R SZIGETI GYŐZŐ RIPORTSOROZATA

(6)

Az a feladat, amelyet a bankjegyhamisítók rendszerint nem tudnak megoldani, amelyen legtöbbször kitérik a nyakukat: a bankjegyek sorszáma.

Általában azt hiszik, hogy a bankjegyek sorszáma, illetve szériaszám csak a bankjegyek megszámozására szolgál. Ez a hiedelem tévedésen alapszik. A sorszámozásnak egyik célja és feladata, hogy a bankjegyhamisítást megakadályozza és a hamisítványokat felismerhetővé tegye. És ennek a feladatának teljes mértékben meg is felel.

A hamisító nem meri az általa előállított utazatokat ugyanazzal a sorszámmal ellátni, mivel ebben az esetben egyetlen hamis bankjegy felismerése a többi azonos sorszámu utazat elhelyezését is megnehezíti és könnyen nyomra vezet. A hamisító ezért kénytelen a sorszámot változtatni. Igen ám, csak hogy ehhez nemcsak nagy körültekintésre, hanem egyúttal olyan matematikai tudásra is volna szüksége amellyel nem rendelkezik.

A bankjegyek sorszáma ugyanis a sorszám mellett álló ellenőrző betűvel együtt titkos kombinációt alkot. Az 1928. év előtti dollárbankjegyen például — a román bankjegyek sorszámozásának titkáról nem beszélhetünk — nyolc ellenőrző betűt alkalmaznak. A-tól H-ig.

A számozás egyik kulcsa a dollár-bankjegyeknél, (hogy csak a könnyebben ismertethető kombinációval foglalkozzunk) a következő:

A sorszámot elosztjuk négytel. Ha az osztásnál a maradék egy, az ellenőrző betűnek A-nak, vagy E-nek kell lennie. Ha az osztásbeli maradék 2, az ellenőrző betű B vagy F. Ha a maradék 3, az ellenőrző betű C vagy G. Ha pedig az osztásnál nem kapunk maradékot, akkor az ellenőrző betűnek feltétlenül D-nek vagy H-nak kell lennie. Egyéb esetekben a bankjegy hamis.

Az amerikai bankjegykibocsátó intézetek még ezt a rendszert sem találták kielégítőnek és az ellenőrzési eljárást még bonyolultabbá tették. Az 1928. utáni kibocsátású bankjegyeken már 12 ellenőrző betű van: A-tól L-ig. A sorszámozás már nem négytel, hanem hattal osztható. Talán szolgálatot tesszünk vele, ha az ellenőrző betűk beosztását közöljük:

Ha a hattal való osztásnál a maradék egy, az ellenőrző betű A vagy G. Ha a maradék 2, a betű B vagy H. Ha a maradék 3, a betű C vagy I. Ha a maradék 4, a betű D vagy J. Ötös maradéknál a betű E vagy K. Ha az osztás maradék nélkül végződik, akkor F vagy L betűnek kell a sorszám mellett állania.

És ezzel még távolról sem merítettük ki a sorszámozás minden fortélyát. Ez azonban már csak a nagybankok pénztárosait érdekli.

Az elmondottak után azt is meg fogja mindenki érteni, hogy a bankjegyhamisítók igen tekintélyes anyagi befektetéssel dolgoznak.

Szokásos eljárás — főleg a dollár-bankjegyeknél — hogy a kisebb címletű bankjegyeket a hamisítók nagyobb címletűkre „javítják” ki. Ennél az eljárásnál mindenestre fel kell áldozni egy eredeti bankjegyet, amely a hamisítási eljárás folyamán igen könnyen tönkre is mehet.

Nagy kiadásukba kerül a hamisítók-nak a papírányag beszerzése is. Olyan papírfajtákat, amelyeket bankjegyek előállítására szoktak az egyes jegybankok használni, üzletekben vásárolni, vagy megrendelni nem lehet. Ezek

TESTEDZÉS

Erdély ökölvívóbajnokságainak teljes nevezési listája

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A szombaton és vasárnap az Unitárius Kollégiumban lebonyolításra kerülő Erdély ökölvívóbajnokságainak nevezési határideje lejárt. A két napos, névsnak ígérkező versenyre a következő ökölvívók neveztek:

Marosvásárhelyről: Orbán Orbán, Boer Alexandru, Kádár Gyula, Szász Rudolf, Benke József, Burian Ioan, Veress Sándor, Welzer Ferenc (MTE).

Nagyszebenből: Waksman Mihály, Dan cila Constantin, Dénes József, Vlad Dionisie (Soimii Carpaților).

Petrozsényből: Salindar Edvard, Preja

Liviu, Pop Petre (Jiul.)

Kolozsvárról: Vasiliu Vasilescu, Dorian II., Andrasiu, Pajz (CFR), Németh Ferenc, Aszalos Antal, Dorian III., Heinrich Vilmos, Albus Vasile, Dorian I., Kádár Tibor, Marksteiner Béla, Ferenczy Zoltán, Erdélyi Imre, Pálffy Viktor (KKASE).

A bajnokság győztesei az országos középöntőben, február 11-én Bukovina ökölvívóval kerülnek szembe. A mérkőzés színhelye előreláthatólag Marosvásárhely lesz.

MÁR KIIRTÁK A TÉLI OLIMPIÁT.

Zürichből jelentik: Az 1948. évi téli olimpia kiírását már közölte a svájci olimpiai bizottság. A téli olimpia eszerint St. Moritzban kerül lebonyolításra február 4-12 napjain. A műsorban nem szerepelnek síversenyek.

Bremában folyó német fedettpálya bajnoki teniszverseny első napja magyar sikert eredményezett. Pető, a kitűnő magyar játékos pompás küzdelemben 6:3, 7:5, 6:1 arányban győzött a svéd Kulenkamp ellen. Meglepetést keltett a német Metaxa 7:5, 4:6, 6:3 arányú veresége a norvég Rinde-től.

Budge, a profivá lett teniszvilágbajnok készíti elő Amerika Davis Cup csapatát. Skócia válogatott labdarúgócsapata májusban az északamerikai Egyesült Államokban kéthónapos portyát bonyolít le.

Belgium ellen a német válogatott a következő összeállításban játszik Brüsszelben: Platzer — Streitle, Schmaus — Rohde, Goldbruner, Gellesch — Lehner, Hahnemann, Binder, Schön, Arlt.

Olivieri, az olasz válogatott világhírű kapusa legutóbbi mérkőzésén olyan szerencsétlenül csapott össze egyik ellenfelével, hogy agyrázkódást szenvedett.

Baj van Cseh és Sas délamerikai szerződése körül. Budapestről jelentik: Cseh és Sas Hungária-játékosok délamerikai szerződése kérdésessé vált. A buenosayresi Boca Juniors vezetősége ugyanis egyelőre csak próbajátékra hívta meg a két magyar válogatott csatárt. Cseh és Sas természetesen csak akkor akar nekivágni az óceánnak, ha végleges szerződést kap.

Szabó Miklós, a kiváló magyar középtávfutónak az amerikai szövetség elküldte az utazáshoz szükséges hajójegyet. A magyar világbajnok február 11-én indul Amerikába.

Az igazi bomba. A középamerikai Panama államban rendezett futballmérkőzésen történt. Pederna középcsatár játék közben szédületes bombát eresztett meg. A lövés a kapufát találta el, amely összedől. A kapu romjai eltörték a kapus karját és a befutó hátvéd lábát. Ilyen borzalmas végű bombára nem emlékeznek a futball történetében.

ELUTASITOTTÁK A VICTORIA ÓVÁ SÁT. Bukarestből jelentik: A labdarúgó-szövetség tegnap este hozta meg nagy érdeklődéssel várt döntését a Rapid-Victoria NB bajnoki mérkőzés ügyében. A szövetség meglepetést keltő döntésében elutasította a kolozsváriak óvását, mint alaptalant.

Amerika jégkorongcsapata európai portyájának első mérkőzését Köln-Krefeld vegyescsapata ellen játszotta és 10:1 arányban győzött.

a bankjegypapírok finomságuk és tartósságuk következtében egyébként is igen drágák volnának a hétköznapi használat számára. Mindenesetre vannak beszerzési források, ahonnan a hamisítók a papírányagot vásárolják, de ezeknek a forrásoknak a felkutatása és igénybevétele már jelentékeny anyagi befektetéssel jár.

Amit a bankjegyhamisító keres, annak csak kisebb része marad meg a zsebében. Jelentkezik részesedésért a fényképezés, a cinkografus, a nyomdász, a papírbeszerző, az utlevélhamisító, az elhelyező ügynök és a cinkosok egész sora. Tulajdonképpen minden bankjegyhamisító egész banda feje, akiknek megélhetéséről szintén neki kell gondoskodnia, de akik ritkán osztoznak a

Görögország rendez az Idel Balkán atlétikai viadalt. Az országok közötti versenyek október 1, 3, 4, 7 és 8 napjain Athénben bonyolítja le a görög atlétikai szövetség.

Auer. Barátky, Bodola belső hármassal játszik Bukarest csapata Páris ellen. Bukarestből jelentik: Bukarest válogatott csapata február 19-én Páris legénységével mérkőzik meg a francia fővárosban. A mérkőzésre 15 játékos utazik Párisba s a valószínű csapat a következő lesz: Szadovszky — Sfera, Lengher — Vintila, Răsinaru, Brandabura — Bogdan, Auer, Barátky, Bodola, Popescu.

Felhívás az Echo asztali teniszjátékosaihoz. Az Echo sportegyesület felhívja összes ping-pong játékosait, hogy ma, csütörtökön este 8 órakor a klubhelyiségben (Unirii-tér 21.) tartandó edzésen feltétlenül jelenjenek meg.

Temesváron és Aradon már edzésbe állanak a futballcsapatok. Az enyhére fordult időjárás lehetővé teszi a labdarúgó csapatok szabadtéri munkájának megkezdését. Vasárnap Temesváron és Aradon edzőmérkőzéseket játszanak a csapatok.

Az Országos Sportszövetség diszjelen vesz bucsut a londoni követő kinevezett Tilea Vioreltől, a Labdarúgó Szövetség elnökétől. Bukarestből jelentik: Az UFSR, a Romániai Országos Sportszövetség elhatározta, hogy január 20-án, pénteken este diszjelt tart, amelyen ünnepélyesen elbucszuk dr. Tilea Vioreltől, a Romániai Labdarúgó Szövetség elnökétől, aki Londoni meghatalmazott miniszterre való kinevezése következtében lemond a Labdarúgó Szövetség elnöki tisztjéről.

Sárszás

Az „Orlow” a kolozsvári Orpheus műkedvelő egyesület rendezésében. A kolozsvári Orpheus dal, zene és műkedvelő egyesület folyó hó 22-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel a katólikus gimnázium dísztermében (Str. Kogalniceanu 2. szám), színre hozza az „Orlow” című nagy operettet. A darabot Kun Béla rendezi, a zenekart Rezik Károly vezeti. A szereplők: Katona Böske, Szabó József, Vranai Miklós, Vinkler Antal, Farkas Imre, Chendrea János, Cris Ede, Juhász János, Kovács János, Pap Zseni, Illés Ferenc, Bernát Lajos, Fencsi Vilma, Lázár Izsák és Bárdy Anci szorgalmasan készülnek az előadásra, mely iránt nagy az érdeklődés.

hamisítóval az elkerülhetetlen bukásban.

Mert egyszer minden bankjegyhamisító lebukik. A nagybankok pénztárosai, a világvárosok szállodáinak alkalmazottai, a menetjegyirodák, vasuti pénztárak tisztviselői nagy gvakorlatlan rendelkező szakemberek. Egy pillantás a hamisítványra, egy intés és a hamisítót tapintatosan, feltűnés nélkül elvezetik.

Tagadásnak pedig nincs helye. Minden vádiratnál ékebben beszél maga a hamisítvány.

A bécsi bankárszövetség épületes jelentéseit azzal a szent meggyőződéssel tettem le, hogy a bankjegyhamisítás — feltétlenül rossz üzlet.

(Folytatása következik.)

() Kolozsvári sütőmunkások gyűlése. A kolozsvári sütőmunkások január 22-én, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban fontos szakmai gyűlést tartanak.

() Dr. Bartha Ignác előadása az Iparos Egyletben. Január 20-án, este fél 7 órakor megismétli dr. Bartha Ignác az EME-ben tartott „Ipari törvényhozás” című felolvasását az Iparos Egylet székházában, Piata Unirii 23. Mindenkit szívesen lát az elnökség.

() Magántisztviselők és Alkalmazottak műsoros teadélutánja. Vasárnap, január 22-én délután 5 órai kezdettel a „Cristal Palace” igazgatósága Str. Iuliu Maniu 2. szám alatt a kolozsvári Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak részére műsorral egybekötött táncos teadélutánt rendez.

Rádió

PÉNTEK, Január 20.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 7.45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport-hírek, vízállásjelentés. 13.10: Hangverseny. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 15.30: Rádiózenekar. 18.02: Katonazene. 19: Előadás. 19.15: Zenekar. 19.40: Előadás. 20.05: Paul Jeleucu zongorahangversenye. 20.35: „Három a kislány”, operett előadása az Operaházból. Szünetben rádió és sporthírek. 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Hegedű zongora kísérettel. 13.40: Hírek. 13.50: Ének zongora kísérettel. — 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diák félóra. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Cimbalom-zene. 18.50: Sportközlemények. 19: Előadás. 19.30: Szalonzene. 20.05: Hírek. 20.30: „Norma”, dalmű közvetítése az Operaházból. 22: Hírek. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Cigányzene, Hírek angol, francia nyelven. 1.05: Hírek.

Félmillió lej értékű ékszereket loptak el a brassói Fromm-malomból

(BRASOV-BRASSÓ.) A Barcaság fővárosában az utóbbi időben sorozatos betöréses lopások történtek, amelyeknek tettesei nemcsak készpénzt, hanem értékes ékszereket is raboltak el. Lazarovici orvoszáradog lakásáról — mint megirtuk — 60.000 lej értékű ékszert loptak el, az Ofa faipari vállalat irodájában történt betöréses lopásnál pedig két és félmillió lej készpénzt. Most újabb vakmerő betöréses lopás foglalkoztatja a rendőrséget. Eddig még ismeretlen tettesek az elmúlt éjjel behatoltak a Fromm-féle malom irodahelyiségébe, felfeszítették a páncélszekrényt amelyből kilopták a család több mint félmillió lej értékű ékszereit és ezenkívül 25.000 lej készpénzt.

A rendőrség megállapítása szerint a vakmerő kasszafurást, csak a helyi viszonyokkal ismerős egyének követhették el, akik tudták, hogy a malom irodahelyiségében levő Wertheim kasszában ékszereket és tekintélyes készpénzt őriznek. A Wertheim-szekrény egyik fiúkéjében 400.000 lej készpénz is volt, ezt a rekeszt azonban a betörőknek már nem volt idejük felfeszíteni, mert munkájukban — úgy látszik — valaki megzavarta őket. A rendőrség széles körben folytatja a nyomozást a kasszafurók kézrekerítése érdekében és nem tartja kizártnak, hogy a betöréses opást a Fromm-féle malom valamely alkalmazottja követte el.

Felmetszette ütőerét és lenyelte zsebtükrét. Budapestről jelentik: Tegnap este az Attila-uccában szolgálatot teljesítő rendőr előállította a Pauler-uccai főkapitányságra Skribik János 28 éves szénhordó munkást. Az előállítás oka az volt, hogy egy ismeretlen férfi odament a rendőrhöz és Skribikre mutatta azt mondván: „Ez a férfi szökött meg a napokban a főkapitányságról”. A rendőr igazoltatta Skribiket, majd előállította a Pauler-uccai kapitányságra Skribik itt először zsebkésével felmetszette ütőerét, majd zsebtükrét összetörte és lenyelte. Súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus kórházba vitték.

A földművesek királya Sulyos gyanuok

Bolitho angol író II. Károly király Őfelségének igen jelentős gondolatát emeli ki:

— Menj és nézd meg a mi földművelőinket, ők országunk gazdaságának igazi forrásai.

Ennek a vallomásnak kétségtelenül nemcsak érzelmi értelme van, amelyben Őfelsége szeretetét fejezi ki a falu iránt, hanem politikai és történelmi tartalma is van. Amikor Őfelsége II. Károly király arról beszél, hogy a földművelők alkotják az ország igazi gazdaságát, azt az elvet fejté ki, hogy a román állam a földművelőregegen épült fel és a monarchiának mindenkor politikája a földművelő-kérdések megoldására irányul. Elég hangsúlyoznunk itt csak azt, hogy az ország fejének érdeklődése a falvak ujjaépítésére vonatkozólag mindig élénk és jelentős volt és főképpen az utóbbi időben növekedett meg igen tekintélyes mértékben.

A monarchikus kormányzati rendszer főcélja minden időben — amint azt a tények bizonyítják — a termelőosztályok jólétének előmozdítása és felemelése volt. Minden időben mély kapcsolat volt a monarchia és a munkásrétegek között és minden időben azonosak voltak a királyi kormányzati rendszer és a falvak világának célkitűzései. A monarchia mindig nagy mértékben hajlamos volt a szociális kérdéseket a nép javára megoldani. A király és a nép közötti szövetség megtámadhatatlan tény, amelyet a mai történelem már le sem tudna tagadni.

Romániában még a Hohenzollern dinasztia uralomrajutása előtt is voltak látható nyoma a mindenkori vezető nép iránti érdeklődésének. A nép mindig erős támaszt talált a vajdában, míg a vajda mindenkor országának munkásai felé fordult akkor, amikor a haza közös veszélybe került, vagy amikor az arisztokrácia akarásával ellenszegült. Szükséges, hogy megemlítsük ezt a tényt, mert ez igazságot bizonyít és mert ezzel igen keveset foglalkoztak. Minden időben, de főképpen ma a királyt és népét érdekeiknek azonosága és a közös hit szétszakíthatatlanul egymáshoz fűzi. Megtámadhatatlan tény az is, hogy a román földművelők jóléte szorosan összefügg a korona fényével, másrészt pedig az, hogy a király missziójának teljesítésében legfőképpen a földművelő rétegre támaszkodhatik.

Igy tehát amikor Őfelsége említést tesz arról a szeretetről, amely őt az ország földművelőihez fűzi és kifejezi megbecsülését ez iránt a társadalmi réteg iránt, személyében az egész monarchikus mult és a legmélyebb román politikai realizmus beszél. Mert ez az alapja országunk politikájának és ez az a gondolat, amellyel egyre többet kell foglalkoznunk: Szoros szövetség a király és a földművelők között. De Őfelsége még egy lépéssel tovább is ment a földművelők iránt érzett szeretetében. A legnagyobb szeretettel és jóakarattal, amely már meghaladta a szokásos kereteket, ő maga kapcsolódott be a falvak ujjaépítését irányító mozgalomba. A tudomány embereit küldte ki, hogy tanulmányozzák tárgyilagossá módon a falu szükségait, küldött másokat, akik világosságot és jókedvet vittek a házakba. Sőt Őfelsége még mielőtt átvette volna az ország vezetését, nagyon eredeti és igen hasznos mozgalmat szervezett, amelynek célja a falvak ujjaépítése és irányítása volt.

Ezért tehát, ha segítünk ebben a munkában, a legnagyobb jót tesszük az ország konszolidálásának érdekében. De ugyanakkor kötelesség is világosságot vinni minden földművelő-lélekbe és megragogni azt előtte, amit eddig csak ösztönösen sejtett: hogy a románok királya a földművelők királya is és legfelsőbb érdekük a monarchia fényének még nagyobb emelése.

merültek fel, hogy Jánossy Zoltán erdélyi mérnököt Constantában barátinője és ennek kitarthatója meggyilkolták

(CONSTANTA.) Az a nyomozás, amelyet a constantai rendőrség folytat Jánossy Zoltán erdélyi származású mérnök titokzatos eltűnése ügyében, szenzációs fordulatot vett. Megirtuk, hogy Jánossy Zoltán mérnök, aki hosszabb ideje bensős barátságot tartott fenn Pascal Teréza artistanővel, nyomtalanul eltűnt. A mérnök állandó vendége volt a constantai mulatóhelyeknek és hatalmas összeget költött el barátinőjére, majd körülbelül két héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Pascal Terézát a rendőrség kihallgatta a mérnök titokzatos eltűnésével kapcsolatban és az artistanő azt vallotta, hogy barátja valószínűleg öngyilkosságot követett el, mert esztelen költségei miatt sulyos anyagi válságba került. A rendőrség elfogadta az artistanőnek ezt az állítását, ennek ellenére azonban folytatta a nyomozást Jánossy Zoltán tartózkodási helyének, illetve feltételezett öngyilkossága körülményeinek tisztázása érdekében, de eddig eredménytelenül.

A rendőrség a nyomozás érdekében tegnap újlag beidézte kihallgatásra Pascal Terézát és egy másik barátját, aki a constantai alvilág egyik közismert apacsa. Az idézésre azonban sem az artistanő, sem az apacs nem jelentek meg. A rendőrség elő akarta állítani Pascal Terézát és kitarthatóját, lakásukon azonban nem találta őket és rövid nyomozás után megállapította, hogy úgy a nő, mint a férfi, nyomtalanul eltűntek a kikötővárosból. A rendőrségnek a hirtelen eltűnés gyanus lett és alaposnak látszik az a feltevés, hogy az artistanő és kitarthatója meggyilkolták Jánossy Zoltán mérnököt, kirabolták és holttestét a tengerbe vetették. A constantai rendőrség most új irányban és széleskörben folytatja a nyomozást Pascal Terézára és lovagja kézrekerítése érdekében.

Kinevezték a Szamos-tartomány cég-alapításait és cégbejegyzéseit elbíráló különleges bizottság tagjait

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az érdekelt kereskedők és iparosok között — mint tegnapi számunkban megirtuk — különböző magyarázatra adott alkalmat az a körülmény, hogy a kereskedelmi és iparkamara mellett működő céghivatal a cégbejegyzési kéréseket egy idő óta nem intézi el. Megirtuk azt is, hogy az új cégek alapításához és bejegyzéséhez külön engedély szükséges és hogy minden tartományi kormányzó-ság mellett külön szakbizottság alakul, amely a cégbejegyzési kéréseket elbírálja.

Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter tegnap rendelettel kinevezte az egyes tartományok helytartóságai részére azt a szakbizottságot, amely az új cégbejegyzési törvény értelmében a cég-alapításokat elbírálja. Szamos tartományban a cég-alapításokat és bejegyzési kéréseket elbíráló különleges bizottság tagjaivá három évi időtartamra Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter a következőket nevezte ki:

Richard Filipescu ítélőtáblai bíró, Kolozsvár város volt polgármestere, Grigore Dunca kolozsvári ítélőtáblai bíró, Valer Pascu nagykereskedő, dr. Ioan

Popa, dr. Adrian Iacob, a Vlad et Co. igazgatója, Muntean Eugen mérnök, a kolozsvári Villamosművek vezérigazgatója, Mazuchi Augustin kereskedelmi vezérfelügyelő, mint a nemzetgazdasági minisztérium képviselője és végül Liviu Budisan, a Nemzeti Bank kolozsvári fiókjának cégjegyzője és Aurel Bozoncea, a Nemzeti Bank főtitkárja, mint a Banca Naționala képviselői.

Ez a bizottság fogja Szamos tartomány területén a cég-alapításokra, cégbejegyzésekre vonatkozó kéréseket elbírálni és véleményezni, illetve ez a bizottság adja meg az engedélyt az illetékes kereskedelmi iparkamarák cég hivatalainak, hogy az új cégek bejegyzését eszközöljék.

Nyomatékosan felhívjuk az illetékesek figyelmét, hogy az új törvény értelmében nemcsak az új városi cégek bejegyzésére vonatkozó kérések elbírállása tartozik ennek a tartományi bizottságnak a hatáskörébe, hanem mindennemű változtatás és pótbegjegyzés, amelyet már valamely bejegyzett városi cég tulajdonosa eszközöltetni óhajt.

Ismeretlen tettesek betörték az apahidai vasútállomás jegypénztárába, ahonnan 2090 lejtszákmarányoltak

(CUJ-KOLOZSVÁR.) Az apahidai vasúti állomás főnöke — mint már megirtuk — jelentést tett a csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek behatoltak a vasúti állomás pénztárhelyiségébe és onnan elvitték a vasúti jegyeket tartalmazó gépezetet. A tettesek már csak azért is többen kellett, hogy legyenek, mert a gépezet rendkívül sulyos és egy ember nem tudhatná azt elszállítani. A gépezetet a betörők a Szamos folyó partjára hurcolták, ahol vasruddal fel-

feszítették, feltörték. A gépben 300 darab új vasúti jegy volt, amelyeket a folyó partján szétszórta megtaláltak.

A már eladott jegyek árából befolyt és szintén a gépezetben levő 2090 lejtszákmarány azonban magukkal vitték. A vasúti állomás főnökének feljelentése alapján Valculescu Ioan csendőrkapitány kiszállott a helyszínre és széles körben megindította a nyomozást az apahidai állomás jegypénztárának betörői kézrekerítése érdekében.

Darabokra vágott ismeretlen nő holtteste a sinek között

(BUFTEA.) Tegnapelőtt reggel 9 órakor a 404. számú Bukarest felé közlekedő gyorsvonat elindulása után a vasútvonalon szolgálatot teljesítő pályőr Buciumeni község közelében mintegy 20—25 év körüli borzalmasan összeroncolt testű nő hullájára bukkant. A holttest feje hiányzott, hasonlóképpen kezei és jobb lába is. A vasútvonal mintegy 100 méter hosszúságban tele volt szétszórta husdarabokkal. A nő fe-

jét egy bokor alján találták meg. Az áll dozat arca finom, fehérbőrű volt, haja rövidre vágott és gesztenyeszínű, kezén pedig egyszerű aranygyűrűt találtak. A szerencsétlen nőnek szürke felöltője volt, fehér selyemblúz, kék, világos szoknyája, selyemharisnyái és alacsony sarkú cipője.

A hatóságok semmiféle iratot nem találtak zsebeiben, amelyből személyazonosságát meg lehetett volna állapí-

tani. Mindössze az volt nyilvánvaló, hogy a nő nem Butteából való. Minden jel arra vall, hogy a szerencsétlen nőt kidobták a vonatból. A holttest darabjait a csendőrök gyűjtötték össze és saját maguk által összetakolt koporsó-félébe helyezték el a pályaudvar házában, addig, amíg az ügyészség engedélyt ad eltemetésére.

Gróf Bánffy Miklós kihallgatáson volt a kultuszminiszternél

(BUCURESTI.) Colan püspök kultuszminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Radu Irimescut, románia washingtoni követét, majd gróf Bánffy Miklóst, Magyarország volt külügyminiszterét, aki a romániai magyar kulturegyesületek tevékenységéről tájékoztatta a kultuszminisztert.

Ghelmegeanu miniszter előadása a rádióban

(BUCURESTI.) Január 20-án, pénteken este 8 órakor Mihail Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter tartózkodását a bukaresti rádió „A Nemzet órája” című előadás-sorozatában a technikusok szakmai szervezkedéséről.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) Hitler tegnap fogadta az új palota mozaik termében a német haderők főparancsnokait, akik előt beszédet mondtak hangoztatva a hadsereg kötelességét a haza és polgáraival szemben.

(TOKIO.) A japán kormány volt miniszterből egy 10 tagú tanács alakult, amely politikai tanácsadóként fog működni a kormányok mellett.

(LONDON.) A brit kormány bizottságot küldt ki Ausztráliába és Kanadába annak tanulmányozása végett, hogy a két dominium ipara mennyiben kapcsolódhatik bele a hadfelszerelési programba.

(BERLIN.) Az olasz-német tanulmányi alap tegnap tartotta meg megnyitó ünnepségét.

(MAINZ.) A hatóságok 4 valutásibert 3-3 évi börtönrre és többmillió márká pénzbüntetésre ítélték.

(LONDON.) A brit kormány hivatalosan értesítette Rómát, hogy Nagybritánia résztvesz az 1941 évi római vilákiállításban. Anglia a 7-ik nemzet, amely eddig jelentkezett.

(LONDON.) Nagybritánia 1,300,000 fontos kölcsönt ad Jamaicának, hogy lehetővé tegye a belső rend biztosítását. Erre az intézkedésre a szigeten legutóbb általánosá vált zavargások szolgáltatottak okot.

(RANGOON.) A városban az utóbbi időben több tüntetés zajlott le a szájkoló földmunkások érdekében. A legutolsó jelentések szerint tegnap a felvonulók és a karhatalom között véres összetűzésre került sor, amelynek több halálos áldozata van.

(RANGOON.) A hatóságok nagy csempészársaságot lepleztek le, amely a szövetség által Csang-Kai Sek részére hamis címekre küldött hadiszereket továbbított az ország belsejébe és onnan Kinába.

(MARSEILLE.) A francia flotta kifutott Toulonból, hogy résztvegyen a tavaszi közepetengeri manőverben.

(BUDAPEST.) Az értékpapírpiacon szilárdan nyitott és emelkedő árfolyamok mellett zárt.

(VARSÓ.) A törvényszék tegnap 18 kommunista vádolt felett mondott ítéletet. Ezek közül kettőt 6—6 évre, ötöt 4 évre és a többi 1—3 évre ítélte el. A nagyon szigorú ítélet igen nagy meglepetést keltett.

(STOCKHOLM.) A statisztikai kimutatás szerint a törvénytelen gyermekek száma 1938-ban az előző évvel szemben 7 százalékkal emelkedett.

(HELSINKI.) Az olimpiai stadion építkezése a kiadott jelentés szerint az év őszére teljes befejezést nyernek.

(KOBE.) A város felett újabb nagyerejű taifun dühöngött, amelynek többszáz áldozata volt.

(SANTIAGO DU CHILI.) A Cordillera-kban ugynevezett talajkiégnyelődési földrengés volt, amely több községben tekintélyes kárt okozott. Emberéletben nem esett kár.

(VALPARAISO.) A chilei kormány elhatározta, hogy Juan Fernandez szigeten (Robinson szigete) nagy szállodát emel az idegenforgalom növelése céljából.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelleges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jelleges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT 1770)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYŰRŰKET, fogakat és mindenemű ékszert (akár tört állapotban) általában vesznék. Casa Orologelor, Cluj. Piata Mihai Viteazul 11. (1773)

SCHIMBASOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Hărăk-nál kaphatók. Str. Baia Someseni. Telefon 36-23. (1776)

MARADÉK nőiszővetek, selyem, mindenféle textilmaradékot olcsó elárúsítása. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V591)

HÖLGYFODRÁSZAT fényes berendezéssel, komplett felszereléssel. **ELADÓ** a központban. Leveleket „Forgalmas helyen” jellegre a Nova könyvkereskedésbe, Str. Memorandului 16. (404)

CSUKOTT, jókarban levő, üzempépes Special Nasch autó jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (T1797)

OROSZ vadmacskabunda eladó. Triska cég, Str. Saguna 14. (433)

QUARZLÁMPA, jókarban levő, eladó. Cim a kiadóban. (483)

ELADÓ gyümölcsöskert házzal. Colonie Breaza 37. Mihala. (557)

FÜSZERÜZLET berendezés mérlegekkel együtt eladó. Cim a kiadóban. (575)

JÖMENETELŰ fűszerüzlet betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. (576)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát, Str. Memorandului 4. kapu alatt. (N1627)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (609)

ELADÓ ház, áll 7 szoba lakrészből és egy garage. Str. Cicio Pop 46. (598)

HÁROMPARCELLAS telek épülettel, vagy egy üres parcella sürgősen eladó. Colonie Someseni. Érdeklődni: Str. Xenopol 9. ajtó 1. (597)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 14. (595)

EGY prima 3 lámpás rádió, egy szalon-garnitúra, egy puld olcsón eladó. Strada Tudor Vladimirescu 1. (615)

KIVÁNDORLÁS miatt jólbevezetett, és áruval felszerelt belvárosi üzlet eladó. 150.000 lej szükséges. Ajánlatokat „Kivándorlás” jellegre kiadóba kérek. (N1641)

ELADÓ egy féligkész nagyobb ház villanegyedben, minden elfogadható áron. Cim: Reg. Maria 16. Virágüzlet. (N1639)

ELADÓ gramofon, székek, képek, facsilár, Tolnai lapok, Érdekesütség, Színházi élet. Dán, Str. I. G. Duca 7. (N1634)

ELADÓ Cluj, Colonia Someseni ház-hely 278 négyzetl és egy szőlő Cojocnan 4 hold területű. Erd.: Dr. Fersigan ügyvédnél, Str. Reg. Carol II. 13. (T1801)

NŐI télikabát, ruha eladó. Str. I. Maniu 32. (N1642)

MODERN festetlen konyhabutorokat veszek. Str. Barițiu 10. Klein. (574)

UNDERWOOD tökéletes írógép, íróasztal és egyéb butorok eladók Hirschnél, C. M. Foch 25. em. (573)

POSTABÉLYEGET románt, külföldit, gyűjteményt veszek legmagasabb ártáron. Naumann, Str. Fr. David 9. (N1622)

ELADÓ hat lakrészből álló házastelek. Str. Fierului 38. Kővári-telep. (497)

ELADÓ modern gyerekkocsi. Str. Lazar 8. (634)

MINDEN elfogadható árért eladó belvárosi villanegyedben egy ház-hely. Érdeklődni Str. Amurg 27. (635)

KERESEK jókarban lőszőr matrácot. Str. Baba Novac 9-a. I. jobbra. (638)

ELSŐRENDŰ vizes uborka eladó. Cim a kiadóban. (639)

SZOBA, konyha, speiz, előszoba modern ház eladó. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 72. Crisan szabónál. (641)

ELADÓ új modern acélredőnyös üzleti portál és fűszerüzlet berendezés, nagyon olcsón. Érdeklődni Bernáth fűszerüzlet, P. Mihai Viteazul 32. (642)

A Hazajáró lélek redkivüli sikere

Zilahy Lajos Hazajáró lélek című új drámája olyan sikerrel hozott színházaknak, rendezőnek, szereplőnek és tervezőnek egyaránt, aminőre csak ritkán akad példa. A közönség nem győz betelni a darab szépségeivel, mondanivalóival. Lélekzetviasszafojtva figyeli az

izgalmas és megrendítő menetét, hogy a felvonások végén kitörő tapsokkal jutalmazza a művészi produkciót.

A Hazajáró lélek egyike azoknak a hatalmas művészi értékű színházi munkáknak, amelyek megérdemlik a legnagyobb és legmélyebb érdeklődést.

A vén bakkancsos és fia a huszár

Ki ne emlékezne arra a hatalmas sikerre, amelyet színházunk a Cigány teljesen új átdolgozásban történt felújításával elért. Vetekedik ez a siker a mai modern szindarabok bármelyikének sikerével, s ennek egyszerű titka az, hogy ezek a maradandó értékű alkotások még ma is közvetlenebbül és gyorsabban érnek el a közönség lelkületéhez. Éppen ez indította a színház igazgatóját arra, hogy a patinás népszínművek egyik gyöngyszemét A vén bakkancsos és fia a huszárt műsorra tűzze.

Bár a darab mondanivalója, egészséges tartalma, emberi humorról átszőtt meséje egészen mai, mégis új átdolgo-

zásban, hiszen a színház, amivel csak még maibbá, frissebbé varázsolta a népszínművet. A darab egészséges figurái, nagyszerű szerepei viszont bő alkalmat adnak arra, hogy azok megismerjék az élő embereként éljenek a színpadon. A darab zenéjét is újabb és ismertebb zenészekkel cserélte fel a népszínmű átdolgozója Szabados Árpád, a gyönyörű énekek és táncok egész sora teszi még változatosabbá, szebbé az amugyis gyönyörű szöveget. A Gróf László mesteri rendezésében és a drámai és operettegyüttes legjobb erőinek szereplésével színrekerülő darabot ebben az új formájában vasárnap este mutatja be a színház.

BUTORT • BUTORSZÖVETKEZET-NEL

CSAK A BUTORSZÖVETKEZET-NEL
STR. IULIU MANIU 5. SZAM ALATT VÁSÁROLJON!

Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Telefon: 20-98.

KENYÉR kibordó kocsit keresek megvételre. Brutaria Pâinea Noastră, Strada Rudeanu 33. (643)

NAGY vendéglői főzőkályha, kibélelt mosogató, fagyaltos láda, jég szekrény eladó. Mátyás, Cal. Regele Ferdinand 49. (644)

ABLAKOK, ajtók tömör, üveges, gerendák, kályhák és 10 köbméter kő olcsón eladó. Str. Balții 9. (645)

KOVÁCSMŰHELY berendezés eladó. Str. Jazului 31. (646)

JÖMENETELŰ fűszerüzlet elköltözés miatt átadó. Str. Aventuriosă 35. (649)

EGY kut mosott patakkövekkel és egy majdnem új kapu eladó. Ciorean asztalosnál. Str. Preotul Opris 9. (651)

EGY rócamier eladó. Str. N. Iorga 3., et. 3. Schönfeld. (650)

FOSZTOTT libatoll eladó. Cal. Regele Ferdinand 141. II. emelet, ajtó 16. (652)

BILLIÁR asztal, nagy vendéglői kemence kétteres, eladó. Simon, Str. Chintăului 11. (653)

VESZEK székeket, modern, használt, kisebb ebédasztalt. Str. Regina Maria 23., emelet, balra. (655)

ELADÓ kis családi ház, építkezési anyagok, eternit fedél minden elfogadható áron családi okok miatt. Str. Turcului 7. (658)

ELADÓ sarokház-hely. Colonia Mărești. Erd. Str. Petru Rares 81. (659)

PERZSASZÖNYEG szövőleányt felveszek. Ugyanott önálló angol-francia varró nő házhöz ajánlkozik. Str. Reg. Maria 32. Weiner. (662)

MODERN 5 lámpás rádió, cselédy, gyalupad eladók. Str. Gelu 36. (663)

RÁDIÓT a legolcsóbban beszerezhet M. Leitner Rádiólaboratórium, Str. Barițiu 12. (665)

9000 lejtől modern dióhálók és kombináltak eladók előnyös feltételekkel. Cal. Reg. Ferdinand 65. sarkon. (666)

NŐI és férfi fodrászüzlet forgalmas helyen betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóban. (668)

ÁRAMVONALAS és egy használt gyermekocsi nagyon olcsón eladó. P. Sion 4. (672)

FEHÉR, hármas konyhaszekrény, schöberfotel, topolyaháló szép hencserrel olcsón eladó. Használt butort, varrógépet veszek. Szabó, Str. Tudor Vladimirescu 16. (674)

KELENGYE vásznat, damasztot, paplan- és alsólepedő vásznat, női és férfi szövetet olcsón Str. Măloasă 19. Sámuelnél. (675)

ELADÓ rádió 3 plusz 1 és hálóberendezés. Str. Caralechi 7. (679)

ELADÓ a Motilor uton 520 négyzetméter kiterjedésű ingatlan. Bérjövődélem 3600 lej havonta. Értekezni lehet Motilor 62. alatt ügyvédi irodában. (N1657)

ARANYFOGAKAT, valamint mindenemű aranytárgyakért legmagasabb ártat fizetek. Szilágyi Márton ékszerész. Reg. Maria 7. (N1650)

HARMONIKÁT 80, vagy 120 basszusost bérbe vennék. Str. Gelu 30. (N1654)

KENDŐGYÁR munkások étkezdéje elutasítás végett átadó lakással Str. Salcâm, 42. (681)

ELADÓ férfiruha középtermetre 1000 lejtért. Str. Andrei Ady 3. (N1651)

ÁLLAST KERES

SOFFÖR megbízható, jóerkölcsű 15 éves praxissal, 30.000 lej készpénzzel megfelelő állást keres, vagy rentábilis üzlethez társulna. Megkereséseket Papp D. Tg.-Mures, Str. Gen. Grigorescu 9. (VT1794)

HÁZVEZETŐNŐNEK jobb nő idősebb házaspárhoz, hogy vidékre gazdaságba elmenne. Cim: Kerekes, Oăsanu 60. (N1632)

NAGYMUNKÁS szabósegéd, aki külföldi szabással rendelkezik, munkát keres. Cim a kiadóban. (V 640)

PERFEKT román gépirni is tudó harmadéves joghallgató ügyvéd, vagy más irodába foglalkozást keres. Privát órákat ad. Cimeket „Szerényigényű III.” jellegre a kiadóba kérek. (660)

EGÉSZSÉGES dada állást keres vidékre is. Cim a kiadóban. (667)

SZOBAFESTŐ segéd nagyon olcsón bármilyen munkát vállal Str. Mărăsești 49. (673)

ÁLLAST KAPHAT

ÖNÁLLÓAN dolgozó masamódleány és tanulóleány felvétetik a „Zoica” kalapzalomba. Cal. Regele Ferdinand 2. (T 1799)

KERESEK február 1-re női kerteszt jó munkást lakással és fizetéssel. Ajánlatokat Floraria „Rose”. Str. Memorandului 4. (N1630)

NÉMET, román kisasszonyt két gyerek mellé keresek. Cim: Str. Octavian Goga 5. Dr. Dan. (648)

SEGÉDEKET szakszerű kirakatrendezés és 3 nyelvismerettel felvezek brassói fűszer és csemegeüzletbe. Ajánlatokat „Körmoly munkaerő” jellegre a Brassói Lapok kiadóhivatalába. (V T 1802)

ROMÁN és magyar tanulókat azonnal felveszek. Veress női ruhaszalon. P. Unirii 13. I. 18. (P1644)

FŐZÉSHEZ értő konyhaleányt és takarítónőt felveszünk. Cim a kiadóban. (T1805)

ÜGYES ügynököt, esetleg ügynököt keresek felvételre. Ajánlatokat „Fix-jutalék” jellegre Novába. Memorandului 16. (N1649)

KORREPITORT keresek német iskolás második elemista fiamhoz. Cim a kiadóban. (N1648)

KÜLÖNFÉLÉK

JÓL bevezetett trafik sürgősen átadó. Cim a kiadóban. (610)

HÁZISZÖTTESEK készítését vállalom. Simonné, Str. Sobarilor 2. Iris. (594)

SZABÁSZATI tanfolyam kezdődik legújabb módszerrel az Elite szalonban. P. Unirii 22. II. (N1638)

HÉBER órákat biztos sikerrel adok. Házhoz is megyek. Cimeket „Héber” jellegre. (617)

TIZ lejtért adok német órát. Str. Iorga 12. II. 15. (N1602)

SZABÁSZAT tanítás a Lövy szalonban. Str. Bob 13. I. (N1606)

KERESKEDELMI megbízásokat, jobb cikkben képviselőt, incassót vállal (ju talékra) Biroul Frenkel Turda. (4106)

HÁZASSÁG céljából komoly uriember ismeretségét keresem Saját házam van. Független vagyok, 36 éves jömegjelenésű, házias, német anyanyelvű urileány. Választ kérek „Adám” jelige alatt a kiadóba. (598)

MENYASSZONYI fátolok, koszorúk ki kölcsönzésre Dahlia-ban, Cal. Reg. Ferdinand 5. (536)

40 ÉVES jószívű nő férjhez menne mielőbb törvényértő uriemberhez, kinek némi jövedelme és berendezése van. Levelet kiadóba „Szerencsés” jellegre. (657)

ELEGÁNS ruhákat olcsón vállalom, házhoz is elmegyek. Cal. Victoriei 25. (623)

KERESEK biztos üzlethez 400-500 ezer lejes társat. Cim a kiadóban. (T 1804)

„FIATAL szolid” jellegre levél van a kiadóban. (670)

FIGYELEM! A volt Balkán bazar nevű antikváriumot, Str. I. Maniu 6. január 1-től átvetttem és egybeolvastottam Vlahuta-uccai antikvárium üzlettel, ahol le szállított árakkal szebbnél-szebb antik tárgyakat, ékszereket, valódi és belföldi perzsaszőnyegeket és ruházati cikkeket árusítunk Firma „Intim” Str. I. Maniu 6. Geller. (677)

TÁRSAT keresek 35.000 lejjel elsőrendű tömegcikk gyártásához. Szaktudás nem fontos. Str. Oăsanu 20. 2-ik ajtó. (N 1645)

ROMÁN és francia órákat adok, esetleg más tárgyból is középiskolásoknak, vagy magánosoknak. Dna. Morariu, Piața Unirii 11. (N1661)

LEGFINOMABB, legolcsóbb sütemények 3-4 lejtért. Tejeskávé habbal, 2 kaiccsal 5 lej. Kemény cukrászda, Str. Iorga 5. (N1658)

ÉLETFOGYTIGLANI 2 szobás, fürdőszobás lakást keres idősebb házaspár, fizetés egy összegben. Ért.: Str. Eminescu 1. ajtó 2. délelőtt 12-1 között. (N1652)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobák főzőkemencével azonnalra jutányosan kiadók. Str. Cernăuți 21. (661)

MAGÁNTELEK 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó. Str. Bravilor 21. (539)

EGY szoba azonnal kiadó. Str. Amos Frâncu 2. (564)

KIS komfortos lakásomban lehetőleg tisztviselő lakótársnót keresek olcsón. Cal. Traian 55. (mészárszék) (589)

KIADÓ különkelten 3 szoba, fűthető veranda, komfortos lakás. Megtekinthető délután 2-5. Cim a kiadóban. (590)

KIADÓ száraz szuterin lakás: szoba, konyha, kamara (vízkagyló, villany) havi 650 lejtért üresen vagy butorozva. Strada Masiniștilor 7. (647)

KIADÓ szoba, konyha Str. Paris 7. Érdeklődni Str. Gen. Poetas 11-a., Réti asztalosnál. (T 1803)

KÜLÖN telek kiadó. Strada Amurg 44. Értekezni Str. Dragalina 5. síkator 1. sz. (654)

KIADÓ uccai parkettes kapualatti bejárati szoba, Str. Saguna 24. Értekezni emeleten. (676)

KÉTSZOBÁS, összkomfortos lakás február 1-ére kiadó. Ért. Biró Albert ház tulajdonosnál, Str. Văcărescu 7. (680)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, kert különálló telken. Str. Artelor 56. Ért.: P. Unirii 11. G. Morariu. (N1660)

EGY uccai szoba február 1-re kiadó, alkalmas fogászati rendelőnek is. Str. Ci-pariu 26. piactér. (N1655)

OLCSÓN kiadó két szoba, konyha, Str. Traian 34. (N1653)

PARKETTES udvari szoba üresen kiadó. Str. Motilor 16. (N1650)

KIADÓ központban, külön telken májusra 3 szoba, konyha, fürdőszoba és 2x1 szoba, minden szoba különbejárati is. Lehetőleg családnak. Cim a kiadóban. (N1646)

LAKÁST KERES

EMELT földszintes esetleg I. emeleti 2 kicsiszobás teljes komfortos, napos lakást keresek MÁJUS 1-ÉRE. CASA OROLOGELOR. P. M. Viteazul 11. (1793)

KERESEK május 1-ére központban 3-5 szobáig, esetleg különkelten lakást. Strada Regina Maria 23. I. emelet balra. (656)

KERESEK február elsejére elkülönített bejárati üres szobát fürdőhasználatlalt és kiszolgálással csendes házban, esetleg központhoz közel fekvő villában. Válaszok „Idős diplomás” jelige alatt a kiadó tovább. (678)

Hírek

NAPTÁR. 1939. Január 20. Péntek.
Róm. kat.: Fábán. Prot.: Sebestyén.
Ort.: Sf. Eutimie. Izr.: 29 Tebeth.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

A KÖLTŐ BOSSZUJA

Guillaume Bantru francia költő, nevezte D'Épernon hercegre. Ugy állt rajta bosszút, hogy diszkötéses könyvet adott ki a következő címmel:

„D'Épernon herceg önmagmértóságának nevezetes cselekedetei.”

A könyv csupa hófehér üres lapokból állott...

MEGFELELŐ ÉRV

Vádlott: Kérem, én nem osontom be abba a lakásba.

Rendőrfőnök: Hát akkor miért vetetted le a cipőjét?

Mert hallottam, hogy a lakásban egy nagybeteg fekszik...

— **Ügyeletes gyógyszerárak** Január 14-én, szombaton reggeltől január hó 21-éig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz Unirii-tér; Dr. Halász, Cuza Voda-tér; Flohr József, Regele Ferdinand-ut; Diana, Jorga-ucca.

— **Időjárásjelentés** A bukaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a légsúly csökken, az időjárás továbbra is meleg és nedves marad. Gyenge délnyugati szél mellett este köd. A fővárosban tegnap 15 fok Celsius meleg volt derült napsütéssel.

— **JÓ ÉS OLCÓS BŐRT ÉS TALPÁT** Kozák bőrüzletben kaphat. Cluj, Piata Mihaj Viteazul 15.

— **Dr. Müller M** Stockholmból haza érkezett, ideggyógyászati rendeléseit újra megkezdte C. Reg. Ferdinand 23. (Bejárati: Str. Xenopol.)

— **AZ URALKODÓ SZENTESÍTETTE A ROMÁN ÁLLAMPOLGÁRSÁG MÓDOSÍTÓ TÖRVÉNYÉT.** Bucurestiből jelentik: II. Károly király öfelsége tegnap szentesítette a román állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló új törvényt. A törvény fontosabb rendelkezéseit néhány nappal ezelőtt lapunkban részletesen ismertettük.

— **Gusztáv svéd király** a stockholmi román követség vacsoráján. Stockholmból jelentik: Gusztáv svéd király személyes megjelenésével tisztelte meg azt a vacsorát, amelyet bridge parti is követett és amelyet Barbu Constantinescu, Románia követe és felesége adtak a követségen. Az estebéden a svéd társadalmi élet legnevesebb kitűnőségei, a politikai élet vezetői közül pedig a dán külügyminiszter, Dánia, Francia- és Görögország követei és a követség tisztikara vettek részt.

— **Francia újságíró a belügyminiszternél.** Bukarestből jelentik: Calinescu belügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Leon Helmant, a kiváló francia újságírót, a Paris Soir és a Paris Midi Romániában tanulmányuton levő munkatársát.

— **A nemzetgazdasági miniszternél február elsejéig szünetelnek a kihallgatások.** Bukarestből jelentik: Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter és a Banca Nationala kormányzója sokoldalú hivatali elfoglaltsága miatt február elsejéig senkit nem fogad kihallgatáson.

— **Letette a hivatali esküt Linu Victor,** az új kolozsvári járásbíró. Tegnap tette le a hivatali esküt a kolozsvári törvényes első tanácsának tárgyalótermében dr. Bilegan Vasile főelnök kezéhez Linu Victor bíró, akit az igazságügyminiszter a beszercei bíróságtól a kolozsvári járásbíróvához helyezte át. A főelnök az eskütétel alkalmával meleg szavakban üdvözölte a kolozsvári bírói kar új tagját.

— **Nyomdászbiál.** A számostartományi grafikai munkások kolozsvári szakmai szervezete a Gutenberg dalkörrel egyetemben, a munkanélküli nyomdászok felségélyezése céljából január 28-án, szombaton este 9 órai kezdettel, az „Albina” palotadiszttermében (Str. Reg. Maria 53.) nyomdászbiált rendez. Beleptidő személyenként 25 lej és a bélyegek. Kitűnő zenéről és jó konyháról gondoskodtak.

— **A japán császárné felvette az anyaság köpenyét.** Tokióból jelentik: A császárné a sinto-szertartásnak megfelelően felvette az anyaság köpenyét, amelyet Kanin császári herceg, a hadsereg vezérkari főnöke ajánlott fel neki. Az örömdetes eseményt február közepére várják.

— **Nem büntethetők meg azok a kiskereskedők és kisiparosok,** akik ellen a könyvvezetési késelelem miatt a múlt évi november 21-e előtt vettek fel kihágási jegyzőkönyvet. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kiskereskedők és kisiparosok részére a könyvvezetési kötelezettség betartására a nemzeti repülőalap részéről adott túrelmi határidő három hónap. Az összes olyan kihágási jegyzőkönyvek tehát, amelyek a nemzeti repülőalap ellenőrei az 1938. évi november 21-e előtt vettek fel azért, mert az ellenőrzés során a kiskereskedők és a kisiparosok könyvvezetését nem találták az időpont tekintetében rendben, érvénytelenek, de csak abban az esetben, ha a jegyzőkönyvek alapján az illető kisiparos és kiskereskedő ellen nem alkalmaztak még a büntető rendelkezéseket. A vonatkozó értesítést Besa Eugen, a kereskedelmi és iparkamara időközi bizottságának elnöke és dr. Muica Ioan az iparkamara vezértitkára írták alá.

Semmi esetre sem kellemes merev és fájo izmokkal járni. Diana sóborszesz bedörzsölés visszaadja a ruganyosságot.

— **Három hét múlva találták meg a megfagyott pékmester holttestét.** Targuisteből jelentik: Gheorghe Moraru pékmester a karácsonyi ünnepek alkalmával a közeli Persinari községbe, szülőfalujába igyekezett. Utközben nyomaveszett és mindenki azt hitte, hogy az arra kóborló farkascordáknak esett áldozatul. A napokban férfi holttestét találták a Persinari től nem messze fekvő Dragomiresti község közelében levő erdőben. A vizsgálat megállapította, hogy a holttest az eltűnt pékmesteré. Valószínű, hogy a pékmester itta, állapotban indult el utjára, eltvedt a hóviharban és megfagyott.

— **Akik megcsömörlöttek a civilizációtól.** Londonból jelentik: Az angol nemzeti alapítvány pályázatát hirdette a teljesen lakatlan nyolc kilométer területű Calf szigetcseke gondnoki állására a sziget növény- és madárvilág gondozására. Az első 24 óra alatt közel 1200 pályázó jelentkezett a világon legmagányosabb foglalkozására. A pályázók életkora 16-70 évig terjed; túlnyomórésztük hangoztatja, hogy fizetés nélkül is örömmel menekülne az emberek elől, mert megcsömörlött a civilizációtól. Az ajánlatok továbbra is tömegesen érkeznek.

— **Az anya büne.** Brailából jelentik: Anastasie Ionescu Str. Abatorului 245. szám alatti lakos feljelentést tett az ügyészségen, amelyben borzalmas tetteről számolt be. A nő elmondotta, hogy szomszédnője: Alexandrina Cocos Gheorghe Jonescu a galaci fogházban ülő bűnöző vadházastársa mulatságot rendezett lakásán, amelyen résztvettek D. Leoca és I. Banea odaváló lakosok is. A hajnali órákban, mikor már mindnyájan igen nagy mennyiségű bort fogyasztottak el, Alexandrina Cocos engedélyt adott barátjának arra, hogy hét éves Victoria nevű kisleánykáját meggyalázzák. Mivel mindkét férfi súlyos beteg volt, megfertőzték betegségükkel a kisleányt. Az esetről értesülve Pantelimonescu főügyész kiszállt a helyszínre, letartóztatta a bestiális anyát és elrendelte, hogy orvosi vizsgálat alá vegyék a szerencsétlen kisleányt.

— **Gázhalált szenvedett a felettesei szavára nem hallgató mechanikus Ploestiből** jelentik: Tegnap Temelie Ioan mechanikus, az Unirea gáztársaság alkalmazottja rendeletet kapott, hogy kisebb javítást eszközöljön a Str. Gheorghe Cantacuzino-ucca sarkán levő gázelosztón. Elindulása előtt figyelmeztette felettese, hogy ne merjen hozzáfogni munkájához, mielőtt nem mentesíti a gázoktól az elosztót és el nem zárja az összes bevezető csöveket. Temelie azonban két másik társával: Ion Coicával és Matei Dumitruval leszállt a gázelosztóba, még mielőtt megvárta volna, hogy abból a gáz elszálljon. A következő pillanatban mindhárman észnélkül menekültek ki, mert az ott még erős mennyiségben levő gáz halállal fenyegette őket. Temelie, aki időközben elzárta a bevezető csöveket, idegeskedni kezdett és újból leszállt a gázelosztó helyiségbe, azt gyanítván, hogy valami hiba van az elzáró szerkezetében. Társai nem követték és ami kor látták, hogy Temelie percek múlva sem jön elő, értesítették a tűzoltókat, ezek gázálarok segítségével leszálltak és felhozták a szerencsétlen mechanikus holttestét, akit a gázok megöltek.

— **Levállott a hegyoldalról a kődarab és halálra sújtotta a mozdonyvezetőt.** Resicáról jelentik: Különös szerencsétlenség történt tegnap az UDR Művek Iparyasutvonulánál. Az iparvonat Doman község felé igyekezett, mikor a vasuti töltés mellett emelkedő szikláról leváltott egy darab és úgy fejten sújtotta az éppen akkor kihajló mozdonyvezetőt, hogy súlyos sérüléseket szenvedett és kórházba szállítása után meghalt.

— **A soványítás világrekordja.** Newyorkból jelentik: Az amerikai orvosszövetség newyorki értekezletén tartott előadás a soványítás világrekordjáról számol be. Az előadó által meg nem nevezett női beteg eredetileg 201 kg. testsúlyát huszhatvi soványító életmód után 78 kg.-ra csökkentette. Napitápláléka, amelynek kalória értéke körülbelül 1500 volt, főként kétszersültből, cukor nélküli teából, zöld főzelékből, narancs- vagy paradicsomléből, egy tojásból, 12 és fél dkg. huszból és 5 dkg. halból állt. A hiányzó A és D vitaminokat néhány csepp csukamájolajjal pótolta.

— **Mit mond a nátháról az asztma-kutató tanács?** Londonból jelentik: Az asztma-kutató tanács érdekes jelentést közöl az 1938-ban végzett kutatásokról és szerzett tapasztalatokról. Kimutatja, hogy a gyárparban foglalkoztatott egyének betegségeinek 40 százalékát a nátha teszi ki, ez a betegség a munkaadóknak átlag 13.698 fontsterlingjébe kerül naponta. A jelentés tapasztalati tények alapján arra a következtetésre jut, hogy a náthát nem mikroorganizmusok okozzák, hanem virágok porzója.

— **Megölte az injekció a fiatal munkást.** Ploestiből jelentik: Gheorghescu vizsgálóbíró a napokban kezdte meg a kihallgatásokat Ion Miculescu munkás titokzatos halála ügyében. A fiatal munkás a múlt év végén kisebb műtétre jelentkezett a ploesti betegsegélyzőnél. Itten Mária Sisulescu apóiózó injekciót adott neki, amitől a munkás rosszul lett és kétnapi kínlódás után kiszüvedett. A vizsgálat most annak megállapítására folyik, hogy a szerencsétlen fiatalember az injekció következtében, vagy más ok miatt halt-e meg.

— **Gh. Lazar gimnázium jubileuma.** Bucurestiből jelentik: A Gh. Lazar fiu gimnázium tegnap ünnepelte megalapításának 79. évfordulóját. Az ünnepségen részt vett Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter is.

— **Ki hozta forgalomba a hamis száz lejeseket.** Egyik legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Sargea Vasile, Stefan cel Mare 5. szám alatti lakos, bűnvádi feljelentést tett a Distributia Piața Mihai Viteazul tere, levő elárusítója ellen hamis pénz forgalombahozatala miatt. Hirünk kiegészítésül közöljük, hogy a feljelentést nem Oltean Ioan, a Distributia Piața Mihai Viteazul-on levő alkalmazottja, hanem a Stefan cel Mare-téren levő benzinkut kezelője ellen tették.

— **Kiosztották a Baumgarten-díjakat** Budapestre jelentik: A Baumgarten díj kezelőse Babits Mihály elnökletével tegnap osztotta ki az évenként kiosztásra kerülő díjakat. Három ezer pengőt kapott Molnár Kata, Farkas Zoltán, Jékely Zoltán, Jankovits Ferenc, Laczkó Géza, Halász Gyula, Illés Endre és Szabó Zoltán. Ezer pengőt kaptak Devecseri Gábor és Bözödi György, az ismert kolozsvári író és újságíró, akinek nemrégiben figyelemreméltó szociológiai könyve jelent meg „Székely bánja” címmel.

— **Titkos vágóhidat lepleztek le a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: A város közegészségügyi hatóságai a Floreasca téren titkos vágóhidat fedeztek fel amelyet Dumitru Vasilescu mészáros rendezte be. aki számos máshat vágott le az azt saját üzletében, valamint a szomszédos mészárszékben árusította. Megindították ellene az eljárását.

— **Öngyilkossági szándékból fejest ugrott a kirakatba a zsebtolvaj.** Bukarestből jelentik: Érdekes módon kísérelt meg öngyilkosságot Theodor Bors ismert zsebmetsző. Csendőr kísérete a vizsgálóbíróhoz, aki néhány lopás és betörés ügyében akarta kihallgatni. Miközben a főváros utcáin a törvényszék épülete felé haladtak, a zsebmetsző, kihasználva a kísérelt csendőr pillanatnyi figyelmetlenségét, futásnak eredt. De a csendőr sem volt rest, utána vetette magát. A távolság közöttük egyre csökkent. Végül amikor Bors látta, hogy semmi reménye nem lehet a menekülésre, fejjel neki ugrott az egyik áruháza vastag kirakatüvegének és a szó szoros értelmében fejest ugrott be a kirakott áruk közé. Súlyos sérüléseivel kórházba szállították. de ágya mellett rendőr áll őrt, nehogy ismét megszökjék, vagy meggondolatlan tette tetemmedjék.

Színház

Csütörtök fél 9: **Hazajáró lélek.** (Rendezés: 19. Irodalmi bérlet 13.)

Péntek fél 9: **Hazajáró lélek.** (Harmadszor.)

Szombat d. u. 5: **Mindig a nők kezdik.** (Olcso helyárrakkal.)

Este 9: **Hazajáró lélek.** (Negyedszer.)

Vasárnap d. u. 3: **Ide gyere rózsám.** (Olcso helyárrakkal.)

Délután 6: **Hazajáró lélek** (Ötödször.)

Este 9: **A vén bakkancsos és fia a huszár.** (Szigeti József népszínműve, zenével, táncokkal és dalokkal. Mai színre alkalmazta Szabados Árpád. Rendező: Gróf László. Fősz.: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Tóth Elek, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Deésy Jenő, stb. Premier bérlet 20. szám. A bérlek jegyét kívánatra péntek délig becsereéli a pénztár.)

Hétfő: **Román előadás.**

Kedd d. u. 3: **A hölgy hozzám tartozik.** (Olcso helyárrakkal.)

Délután 6: **Angyal vettem feleségül.** (Hetedszer.)

Este 9: **Vén bakkancsos és fia a huszár.** (Rendezés bérlet 20. szám. Irodalmi bérlet 14. szám.)

Szerda fél 9: **Vén bakkancsos és fia a huszár.** (Harmadszor.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Egy leány, aki mer. Zenés vigjáték. Fősz.: Irene Dunne, Douglas Fairbanks jr.

ROYAL MOZGÓ: Remarque világhírű regényének filmváltozata: **Három barát.** Az év legnagyobb filmje. Fősz.: Robert Taylor, Franchot Tone, Margaret O'Sullivan, Robert Joung.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) Ma: 3, 6 és 9. Két világláger. Premier Clujon. I. Bocaccio. Csak felnőtteknek. Fősz.: Willy Fritsch, Paul Kemp és Heli Finkenzeller. II. Az utolsó madridi expressz. Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Dorothy Lamour és Lyonel Atwill. III. Híradó és Miki Maus.

EDISON MOZGÓ: I. Cin-Cin, a kis szökevény. Shirley Temple slágerfilmje, melyben Al Jolson, Eddie Cantort imitálja. II. Malek, mint torreador. Nevetőkán. III-IV. Miki Maus és Híradó. Jön: Az élő holttest és A londoni titkos ügynök.

URANIA MOZGÓ: Az utolsó barrikád. Kalandorfilm. Fősz.: Randolph Scott, Joan Bennett, Robert Cummings.

CAPITOL MOZGÓ: Szerda, csütörtök: Havaiana. Zenés vigjáték, fősz.: Bing Crosby, Marthe Raye és Shirley Ross.

Péntek: **XI-ik olimpiász.**

Hazajáró lélek

(Zilahy Lajos színműve a Magyar Színházban)

Az örök és szokvány téma: a féltékeny férj, a helyét nem találó asszony és az ismert, vagy ismeretlen harmadik. Am ebben az esetben nem azon van a hangsúly, hogy mit irt, hanem, hogy **hogyan** irta meg a szerző. Zilahy Lajos minden írásában a dolgok mélyére igyekszik hatolni. Nem rajta mulik, hogy olyan időben, amikor ég zeng, föld reng, ő is kénytelen efféle történeteket feltálatni. A „Hajazáró lélek”: szerelmi dráma, de megszerte kimagaslik az utóbbi évek irodalmi terméséből. Nemcsak mesét ad a közönségnek, hanem lélektanilag is alátámasztja a cselekményt. Lehántja a test burkát és a csupasz lelket állítja a rivalda éles fényébe. Török Gedeon, az épi főművész halálosan szereti feleségét. Mindent megtenne, csak hogy magához tudja láncolni az asszonyt. Am a fiatal nőt éppen ez a tulságos áldozatkészség riasztja el a férjétől. Az asszony hisztériás tétovagással imbolyog ide-oda, keresi a magaelki kielégülését. Ezen az uton sikamlós terepre téved. Lángra lobbantja Arany István építésznék, férje társának a szívét is. Ez sem elég azonban ahhoz, hogy nyugtalanságát lecsillapítsa. Valamit keres, de sohasem tudja megközelíteni ismeretlen célját. A férj mindent tud. Tűr, hallgat, mert azt is tudja, hogy felesége csak játszik a tüzzel, de a Rubikont még nem lépte át. Hanem amikor egy pályaművének eldölése nyomán az a gyanu lobbant fel benne, hogy a felesége testével vásárolta meg számára a győzelmet. Összeomlik benne az életkedv és a halálba menekül. Itt van a dráma fordulópontja. A férj azt is tudta, hogy társa szerelmes a feleségbe. De tisztában volt annak becsületességével és ezért öngyilkossága előtt mindent felfed előtte és rábírja, hogy vegye el az asszonyt feleségül. A mélyenlátó és a színpadtechnikával maradéktalanul tisztában lévő íróművész alkotókészségét dicséri az a mód, ahogy Zilahy Lajos egyre tovább bogozza a cselekményt. Az özvegyé lett Töröknek víziói vannak: úgy látja, hogy a férje szelleme különböző alakban mindig akkor jelenik meg előtte, amikor valami végzetes lépésre akarja elszánni magát. A „Hajazáró lélek” óvja, inti, figyelmezteti és mindig az utolsó pillanatban rántja vissza a meredély széléről. Zilahy Lajos a társadalom különböző rétegeiből választja ki alakjait. Freudi módszerekkel dolgozik a tudat alá világát. A Magyar Színház drámai együttese kivételesen tökéletesen nyújtott. Fényes Aliz az asszony szerepében olyan hangokat ütött meg, amilyeneket a már magas horizontokon járó színművésznők is csak ritkán szoktak megütni. A hisztériás, helyét nem találó asszony mozgott előttünk a színpadon. Kovács György, a boldogtalan építész megszemélyesítője, megértette az író intencióját, s elmélyülve játszotta meg a tragikus sorsu ember fájdalmas szerepét. Kifűnő volt Nagy István, aki Arany mérnököt személyesítette meg. Czoppán Flóri a házvezetőnő szerepében ugyancsak jó volt. Lantos az ideggyógyás főorvos. Csóka a részeg gavallér, Jenei János a gróf megszemélyesítője minden tekintetben kielégítő nyújtottak. Külön meg kell említeni Tompa Sándort, aki Hanek, a gyanus bankár megszemélyesítőjeként brilliáns alakítást mutatott be. Nem szabad azonban megfeledkezni Deésy Jenőről, Fülöp Sándorról és Réthely Ödönről sem, akik rövid szerepükben is egészen emberinek mutatkoztak. A rendezés kifűnő munkája Szabados Árpádot dicséri. A színházat zsufolásig megtöltötte a közönség és hálás tapsokkal honorálta a színészek pompás alakítását.

(h. j.)

LEGYABB SPORT

Csak két nemzetközi mérkőzést játszik Románia csapata ebben az évben. Bucurestiből jelentik: A Román Labdarúgó Szövetség úgy döntött, hogy aromás labdarúgócsapat ebben az évben csak két mérkőzést játszik: május 7-én Jugoszlávia, május 24-én pedig Anglia csapata ellen Bucurestiben. A szövetség értesítette az ir labdarúgószövetséget, hogy válogatott csapatát ebben az évben nem udja fogadni, ellenben a folyó év december havában hajlandó Dublinba küldeni a Román válogatottat. Enniék a mérkőzésnek a revansja a jövő évben lenne Bucurestiben.

Habsburg Ottó és Schuschnigg levélváltása - közvetlen az Anschluss előtt

(LONDON.) Az angol közvéleményt annak a két levélnek a nyilvánossághozatala tartja izgalomban, amelyet az egyik legnagyobb lap legutóbbi számában közöl: Közvetlen Ausztria bekelezése előtt ugyanis Habsburg Ottó főherceg levelet intézett Schuschnigg kancellárhoz, amelyben többek között a következőket írta:

„Abban az esetben, ha Ön, Kancellár Úr, nem tudna tovább a helyén maradni, kérem, adja át a helyét nekem! Én tisztában vagyok a helyzet nehézségével, éppen ezért nem akarom Ausztriában a császárságot helyreállítani, de mint kancellár is meg tudom védelmezni a független

Ausztria külső és belső érdekeit. Schuschnigg kancellár e levélre 1938. március 2-án válaszolt:

„Fenség! — írta — A kancellári állást nem adhatom át, csak törvényes keretek között. Mert a kancellár elmozdítását és kinevezését kizárólag a szövetségi elnök ur eszközölheti. Természetesen azonban minden eszközt jónak tartok arra, hogy Ausztria függetlenségét biztosíthassuk. Erre azonban csak a legvégső esetben szabad gondolni!”

Amint az események bizonyítják, azóta már Ausztria függetlensége megdőlt. A német birodalom hatalmi szóval intézte el ezt a kényes kérdést.

URANIA MOZGO

Az utolsó barrikád

Izgalmas kalandorfilm a kaliforniai ültetvényesek küzdelmes életéről, fősz.: RANDOLPH SCOTT, JOAN BENNETT, ROBERT CUMMINGS

Megölte magát a Magyar Nemzeti Bank egyik főtisztviselője

(BUDAPEST.) Rejtélyes háterü öngyilkosság történt tegnap a késő esti órákban a magyar fővárosban. Lanserist László, a Nemzeti Bank főtisztviselője szerdán az esti órákban is hivatalában maradt. Az irodai altisztnek azt mondotta, hogy halaszthatatlan ügyet kell elintéznie. Az altiszt másnap reggel meglepődve látta, hogy Lanserist III-ik emeleti dolgozószobájának ablaka nyitva van és a helyiségben lámpafény világít. Rosszat sejtve, felment a főtisztviselő szobájába, de nem találta ott. A nyitott ablakon lenézett az udvarra, amelynek közvetlen

egy mozdulatlanul fekvő férfi testét látta. Fellármázta a bank többi altisztjeit és tisztviselőit, akik lerohanva az udvarra, elborzadva ismerték fel a halottban Lanserist Lászlót. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember már több órája meghalt és valószínűleg az éjfélidőben ugrott ki az ablakon. Iróasztalán bucsu levelet találtak, amelyben azt írja, hogy különböző súlyos természetű ügyek készítették végzetes tettének elkövetésére. A rendőrség bevezette a nyomozást a rejtélyes öngyilkosság okainak felderítésére.

Erkölcstelen merénylet címén őrizetbe vettek egy fiatal iparost

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A rendőrség bűnügyi osztályán néhány nappal ezelőtt szenzációs bűnvádi feljelentést iktattak be. Cs. Magda Coroianu-uca 9. szám alatt lakó leány feljelentést tett Pásztor Mihály marosvásárhelyi származású és Kolozsváron lakó fiatal asztalosgég ellen erkölcstelen merénylet címén. A fiatal leány feljelentése szerint Cs. Magda néhány nappal ezelőtt több rokonának társaságában bálban volt, ahol megismerkedett a feljelentett fiatal emberrel. Reggel felé — hangsúlyozza a leány bűnvádi feljelentésében — Pásztor a társaságot

hazakisérte, miközben a leány rokonai a Regal-kávéház előtt más irányba mentek, míg őt Pásztor gondjaira bízta. Otthon, midőn bementek az udvarra, Pásztor mindjárt szerelmi vallomásokkal halmozta el és a következő pillanatban állítólag erkölcstelen merényletet követett volna el ellene.

A súlyosan vádolt fiatal iparos vallása során tiltakozik a vád ellen, hangsúlyozva, hogy a dolog kölcsönös beleegyezés folytán történt. A rendőrség bűnügyi osztálya Pásztor Mihályt őrizetbe vette és kihallgatása befejezése után átadták az ügyészségnek.

Litvinov lemondása befejezett tény

Franciaország nem avatkozik ugyan a spanyol ügyekbe, de éberren vigyáz a fejleményekre

(PÁRIS.) A Matin moszkvai híradás alapján azt írja, hogy Litvinov szovjet külügyi népbiztos lemondása a legközelebb be fog következni. Litvinov ugyanis többször összetűzött Sztalinnal, ennek csökönys felfogása miatt. Erre a diktátor ellen fordult Litvinov: utóda Potemkin helyettes népbiztos, párisi nagykövet lesz. Az a tény, hogy a sok esztendőn át volt népbiztos nem mehetett el Genfben és helyette Suvich párisi szovjet nagykövet képviselte Oroszországot, már Litvinov lemondásának tényét igazolta. Hir szerint lemondása után Washingtonba küldik nagykövetnek.

FRANCIAORSZÁG FIGYEL...

(PÁRIS.) Lapunk más helyén már megirtuk, hogy a francia államtanács, amelyet Lebrun köztársasági elnök közbenjöttével tartottak meg tegnap, úgy döntött, hogy semmi körülmények között nem szegi meg a semlegességet és nem avatkozik bele a spanyol pol-

gárháborúba. Újabb jelentés szerint Bonnet külügyminiszter a beszámolójában ismertette a helyzetet, leszögezve, hogy Franciaország nem avatkozik bele a polgárháborúba, de a legnagyobb körültekintéssel figyeli a dolgok alakulását és mindenképpen gondja lesz rá, hogy gyarmati érdekeit, valamint a Földközi-tengeri francia hajóutvonala biztonságát csonkithatatlanul megvédelmezze.

GÖRING RÓMÁBA UTAZIK

(LONDON.) A News Chronicle közlése szerint Göring marsall legközelebb Rómába utazik. A hivatalos jelentések ugyan azt állítják, hogy Göring utja kizárólag magánterületű, jólinformált diplomáciai körök szerint azonban a marsall Mussolinivel fog tárgyalni abban az ügyben, hogy a Berlin—Róma tengely a spanyol polgárháború újabb fejleményeivel kapcsolatban milyen magatartást tanúsítson.

MEGNYILT A RÓMA—VARSÓ LÉGIJÁRAT

(RÓMA.) A lengyel-olasz megállapodás értelmében ma nyitották meg a Varsó és Róma közötti légi utat, amelyen a két ország fővárosa között rendszeres légijáratokat vesznek fel.

ROOSEVELTTEL TANÁCSKOZIK MEXIKÓ ELNÖKE

(MEXIKÓ.) A német távirati iroda jelentése szerint Cardenas köztársasági elnök február elején nagyszabású szemleutazást tesz az országban, majd átmegegy az Északamerikai Egyesült Államokba is, ahol Roosevelt elnökkel fontos kérdésekről és a két államot közelről érintő problémákról fog beható tanácskozásokat lefolytatni.

ÚJABB KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK NÉMETORSZÁGBAN A ZSIDÓK ELLEN

(BERLIN.) A német hivatalos lap mai száma közli a birodalmi alaptörvény 8-ik rendelkezését, amelynek értelmében zsidó fogászok, állatorvosok és gyógyszerészek az 1939. évi január 31-e után nem folytathatnak tevékenységet a német birodalom területén.

NEGRIN SEGÍTSÉGET KÉRT FRANCIAORSZÁGTÓL

(BARCELONA.) Negrin, a köztársasági kormány miniszterelnöke tegnap hosszasan tárgyalt a francia nagykövettel. Kiszivárgott hírek szerint a tárgyalások során tudtára adta a nagykövetnek, hogy a köztársasági seregek nagy angyahányban szenvednek. Kérte tehát közölje kormányával, hogy abban az esetben, ha Franciaország nem küld segítséget, úgy a barcelonai kormány nem tudja magát sokáig tartani.

FRANCIA JEGYZÉK JAPÁNNAK

(TOKIÓ.) A francia nagykövet tegnap jegyzéket nyújtott át kormánya nevében a japán külügyminiszternek. Ebben a francia kormány erősen leszögezi, hogy semilyen körülmények között nem veszi tudomásul azt a tényt, hogy Japán önhatalmulag felmondta a kilencévtelmei tengeri egyezményt. Franciaország továbbra is érvénybevalónak tartja ezt az egyezményt és ennek szellemében fog a jövőben is eljárni.

HA FRANCIAORSZÁG BEAVATKOZIK...

(RÓMA.) Az olasz lapok az eddigénél is hevesebben támadják Franciaországot és különösen azt hangsúlyozzák, hogy ha Páris nagyobb mértékben támogatná a spanyol köztársasági seregeket, akkor a Berlin—Róma tengely felmondja a benemavatókosi egyezményt és a maga részéről is nagyobb méretű támogatást nyújt Franco seregeinek.

FELAVATTÁK AZ OLASZNÉMET INTÉZETET

(BERLIN.) Az olasz-német tudománykutató intézetet szerdán nagy ünnepségek keretében avatták fel.

— Esméletlen asszonyt vittek ma hajnalban a Református Kórházba. Titokzatos öngyilkossági kísérlet foglalkoztatja a kolozsvári hatóságokat. Egy Uloma Sarolta nevű hölgyet mára virradólag eddig még ismeretlen személyek eszméletlen állapotban bevitték a Református Kórházba, ahol gondos orvosi kezelés alá vették. Az egyik férfi, aki a beteg nőt a kórházba szállította, csupán annyit felvilágosítást adott az ügyeletes orvosnak, hogy vadházastársnőjével az éjszaka összezőrdültek, majd az összeszőrdülés hangos veszekedése fajult. Ennek során a nő egy őrizetlen pillanatban öngyilkossági szándékkal nagyobb mennyiségű veronált vett be. A férfi — akinek a személyazonosságát és lakhelyét még nem lehetett megállapítani — azzal távozott, hogy délután majd vizsztatér a kórházba, hogy a kezelési költségeket elintézzék. Az esetről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan egy rendőrtiszt jelent meg a beteg fiatalasszony ágyánál kihallgatása céljából, ami azonban nem sikerült, mert állapota rendkívüli súlyos. Esetleg csak néhány nap múlva nyeri vizsztatér, ha ugyan az orvosoknak sikerül megmenteni az életnek.